

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja

Druk nr 973
Warszawa, 19 stycznia 2021 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o statusie artysty zawodowego.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Krzysztofa Mieszkowskiego.

(-) Piotr Borys; (-) Janusz Cichoń; (-) Zofia Czernow; (-) Konrad Frysztak; (-) Tomasz Głogowski; (-) Dariusz Joński; (-) Marek Krzakała; (-) Gabriela Lenartowicz; (-) Katarzyna Lubnauer; (-) Krzysztof Mieszkowski; (-) Grzegorz Napieralski; (-) Mirosława Nykiel; (-) Katarzyna Maria Piekarska; (-) Paweł Poncyłjusz; (-) Monika Rosa; (-) Michał Szczerba; (-) Adam Szłapka; (-) Cezary Tomczyk; (-) Anna Wasilewska; (-) Monika Wielichowska; (-) Mariusz Witczak.

USTAWA

z dnia.....2021 r.

o statusie artysty zawodowego

Uznając, że działalność artystów polskich przyczyniła się do utworzenia silnej tożsamości kulturowej Polaków, umożliwiającej przetrwanie okresu politycznego zniewolenia i była czynnikiem rozkwitu polskiej kultury po odzyskaniu niepodległości, oraz dostrzegając fundamentalną rolę kultury w tworzeniu cywilizacji i rozwoju gospodarczego, określa się zasady wsparcia Państwa Polskiego dla artystów w oparciu o następujące pryncypia:

- obowiązkiem władzy publicznej jest zapewnienie odpowiednich warunków dla wolności twórczości artystycznej, autonomii społeczności artystów i upowszechniania dóbr kultury,
- artyści ze względu na swoją kluczową rolę w tworzeniu kultury polskiej zasługują na specjalny status.

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa:

- 1) ustrój i organizację Polskiej Izby Artystów;
- 2) zasady i sposób potwierdzania statusu artysty zawodowego;
- 3) zasady i sposób weryfikacji statusu artysty zawodowego;
- 4) uprawnienia przysługujące artystom zawodowym.

Art. 2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) artysta zawodowy - osoba profesjonalnie i zawodowo wykonująca:
 - a) działalnością twórczą lub
 - b) działalność artystyczną;
- 2) działalność artystyczna - działalność w dziedzinie sztuki aktorskiej i estradowej, reżyserii teatralnej i estradowej, sztuki tanecznej i cyrkowej oraz w dziedzinie dyrygentury, wokalistyki, instrumentalistyki, kostiumografii, scenografii, a także w dziedzinie produkcji audiowizualnej reżyserów, scenarzystów, operatorów obrazu i dźwięku, montażyistów i kaskaderów, obejmująca wszelkie czynności związane z powstawaniem dzieła, między innymi próby do występów i same występy;

- 3) działalność twórcza - działalność w zakresie architektury, architektury wnętrz, architektury krajobrazu, urbanistyki, literatury pięknej, tłumaczeń literackich, sztuk plastycznych, muzyki, fotografii, twórczości audiowizualnej, choreografii, lutnictwa artystycznego oraz sztuki ludowej, obejmująca wszelkie czynności związane z tworzeniem dzieła;
- 4) przeciętny miesięczny dochód - przeciętny miesięczny dochód w rozumieniu przepisów o świadczeniach rodzinnych uzyskany w poprzednim roku kalendarzowym, który jest obliczany według następującego wzoru:

roczny dochód w rozumieniu przepisów ustawy o świadczeniach
rodzinnych w poprzednim roku kalendarzowym

_____ x30

liczba dni kalendarzowych

w poprzednim roku kalendarzowym

zaokrąglany do pełnych groszy w górę, jeśli końcówka jest równa lub wyższa
niż 0,5 grosza, lub w dół, jeśli jest niższa;

- 5) reprezentatywność - reprezentacja przez organizację co najmniej 10% artystów zawodowych działających w danym zawodzie artystycznym;
- 6) organizacja reprezentatywna – stowarzyszenie lub związek zawodowy zrzeszający wyłącznie osoby prowadzące działalność wskazaną w pkt 2 lub 3, spełniające następujące wymogi:
 - a) wpisane do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, Krajowego Rejestru Sądowego w okresie nie krótszym niż 2 lata przed terminem uznania jej za reprezentatywną,
 - b) reprezentatywność dla danego zawodu artystycznego.

Rozdział 2

Ustrój i organizacja Polskiej Izby Artystów

Art. 3. 1. Polska Izba Artystów, zwana dalej „Izbą”, jest państwową osobą prawną w rozumieniu art. 9 pkt 14 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869).

2. Siedzibą Izby jest miasto stołeczne Warszawa.

3. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w drodze rozporządzenia, nadaje Izbie statut określający organizację wewnętrzną Izby, tryb działania jej organów oraz sposób udzielania pełnomocnictw, kierując się potrzebą

zapewnienia sprawnego działania Izby oraz właściwego wykorzystania środków publicznych w celu realizacji zadań.

Art. 4. Do zadań Izby należy:

- 1) rozpatrywanie spraw związanych z potwierdzaniem i weryfikowaniem statusu artysty zawodowego;
- 2) rozpatrywanie spraw związanych ze wsparciem opłacania przez artystów zawodowych składek na ubezpieczenia społeczne;
- 3) prowadzenie rejestru artystów zawodowych;
- 4) wydawanie artystom Karty Artysty Zawodowego i zajmowanie się sprawami związanymi z Kartą;
- 5) wsparcie socjalne dla artystów zawodowych;
- 6) wspieranie twórczości i działalności artystycznej;
- 7) prowadzenie badań, działalności wydawniczej oraz szkoleniowej.

Art. 5 1. Nadzór nad Izbą sprawuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

2. Nadzór, o którym mowa w ust. 1, obejmuje nadzór nad:

- 1) zgodnością działań Izby z przepisami prawa i statutem;
- 2) prawidłowością wydatkowania środków publicznych.

3. Kontrolę w ramach nadzoru przeprowadza się na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

Art. 6. Organami Izby są:

- 1) Dyrektor Izby;
- 2) Rada Izby.

Art. 7. 1. W skład Rady Izby wchodzi:

- 1) 1 członek wskazywany i odwoływany przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego;
- 2) 1 członek wskazany i odwoływany przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego;
- 3) 5 członków wybranych przez organizacje reprezentatywne;
- 4) 8 członków wybranych przez artystów zawodowych.

2. Kadencja członków Rady Izby trwa 4 lata.

3. Członkostwa w Radzie Izby nie można łączyć z zatrudnieniem w Izbie.

Art. 8. 1. Członkowie, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 3, wybierani są przez organizacje reprezentatywne, przy czym kandydatów może zgłosić każda z organizacji reprezentatywnych, a w wyborach tych członków każda z organizacji reprezentatywnych dysponuje jednym głosem.

2. Z zastrzeżeniem ust. 3 członkowie, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 4, wybierani są przez artystów zawodowych w pisemnych wyborach, przy czym

kandydatów może zgłosić grupa składająca się z co najmniej stu artystów zawodowych, a w wyborach tych każdy artysta zawodowy dysponuje jednym głosem.

3. Członkowie, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 4, pierwszej kadencji wybierani są przez absolwentów studiów II stopnia uczelni artystycznych lub ogólnokształcących szkół baletowych w pisemnych wyborach, przy czym kandydatów może zgłosić grupa składająca się z co najmniej stu absolwentów studiów II stopnia uczelni artystycznych lub ogólnokształcących szkół baletowych, a w wyborach tych każdy uprawniony dysponuje jednym głosem.

4. Wybory członków, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 3 i 4 przeprowadza minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Art. 9. Członkiem Rady Izby może być osoba, która:

- 1) posiada obywatelstwo polskie i korzysta z pełni praw publicznych;
- 2) wyróżnia się wiedzą lub doświadczeniem zawodowym w zakresie zadań Izby określonych w art. 4;
- 3) nie była skazana prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Art. 10. 1. Przed upływem kadencji członkostwo w Radzie Izby wygasa z powodu:

- 1) rezygnacji członka Rady Izby złożonej na piśmie Przewodniczącemu Rady Izby;
- 2) śmierci członka Rady Izby;
- 3) niemożności sprawowania funkcji członka Rady Izby z powodu długotrwałej choroby stwierdzonej zaświadczeniem lekarskim;
- 4) nie wypełniania wymogów określonych w art. 9 pkt 1 i 3.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, skład Rady Izby uzupełnia się stosując odpowiednio przepisy z art. 7 lub art. 8.

Art. 11. 1. Pracami Rady Izby kieruje jej Przewodniczący, wybierany zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowego składu Rady Izby.

2. Przewodniczący wskazuje Wiceprzewodniczącego Rady Izby, który zastępuje go w trakcie jego nieobecności.

3. Na posiedzenie Rady Izby Przewodniczący może zapraszać inne osoby, o ile jest to uzasadnione w związku z realizacją zadań Rady Izby.

Art. 12. Do zadań Rady Izby należy:

- 1) wydawanie decyzji w sprawie potwierdzania statusu artysty zawodowego;
- 2) wydawanie decyzji w sprawie utrzymania albo zmiany decyzji o potwierdzeniu statusu artysty zawodowego, o których mowa w art. 21 ustawy;
- 3) wybór Dyrektora Izby;
- 4) badanie reprezentatywności organizacji reprezentatywnych;
- 5) określanie listy zawodów artystycznych, dla których ustalana jest reprezentatywność;

- 6) określenie trybu wyboru członków Rady Izby, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 3 i 4, za wyjątkiem art. 59 pkt 4 ust. 1;
- 7) określenie wysokości wynagrodzenia członków Rady Izby, za wyjątkiem art. 59 pkt 4 ust. 2.

Art. 13. 1. Dyrektora Izby powołuje Rada Izby na 4-letnią kadencję, zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowego składu Rady spośród dwóch kandydatów, wyłonionych w drodze konkursu.

2. Dyrektor Izby może powołać nie więcej niż dwóch swoich zastępców i wyznaczyć zakres ich zadań. Dyrektor Izby odwołuje zastępców Dyrektora Izby.

3. Rada odwołuje Dyrektora Izby w przypadku:

- 1) rezygnacji ze stanowiska;
- 2) zaprzestania spełniania wymagań, o których mowa w art. 14 ust. 1 pkt 1 i 4-5.

4. W przypadkach, o których mowa w ust. 3, Rada Izby powierza zastępcy Dyrektora Izby lub innej osobie pełnienie obowiązków Dyrektora Izby do czasu powołania nowego Dyrektora Izby.

Art. 14. 1. Dyrektorem Izby może być osoba, która:

- 1) korzysta z pełni praw publicznych;
- 2) posiada wykształcenie wyższe;
- 3) posiada co najmniej 3-letnie doświadczenie w zarządzaniu lub doświadczenie zawodowe w zakresie zadań Izby określonych w art. 4;
- 4) nie była skazana prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 5) nie została ukarana zakazem pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1440).

2. Przed powołaniem na stanowisko Dyrektora Izby osoba powoływana składa oświadczenie o spełnieniu wymagań, o których mowa w ust. 1.

3. Do zastępcy dyrektora stosuje się odpowiednio przepisy ust. 1 i 2.

Art. 15. 1. Powołania, o których mowa w art. 13 ust. 1 i 2, stanowią nawiązanie stosunku pracy na podstawie powołania w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1040).

2. Wynagrodzenie Dyrektora Izby ustala Rada Izby zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 1252).

3. Wynagrodzenie zastępców Dyrektora Izby ustala Dyrektor Izby, po zasięgnięciu opinii Rady Izby.

Art. 16. Do zadań i obowiązków Dyrektora Izby należy w szczególności:

- 1) kierowanie pracami Izby;
- 2) reprezentowanie Izby na zewnątrz;

- 3) zapewnienie funkcjonowania i ciągłości pracy Izby;
- 4) podejmowanie czynności w sprawach z zakresu prawa pracy;
- 5) opracowywanie rocznego planu działania Izby;
- 6) opracowywanie projektu rocznego planu finansowego Izby;
- 7) opracowywanie rocznego sprawozdania finansowego Izby;
- 8) sporządzanie rocznego sprawozdania z działalności Izby;
- 9) sprawowanie zarządu nad mieniem Izby;
- 10) prowadzenie gospodarki finansowej Izby;
- 11) rozliczanie dotacji otrzymanych z budżetu państwa;
- 12) wydawanie decyzji w sprawie dopłaty do składek dla artystów zawodowych, zwanej dalej „dopłatą”;
- 13) organizacja domów opieki dla znajdujących się w trudnej sytuacji artystów zawodowych.

Art. 17. 1. Konkurs na stanowisko dyrektora ogłasza Rada Izby.

2. Regulamin przeprowadzenia konkursu jest określany przez Radę Izby.

3. Informację o konkursie umieszcza się na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Izby oraz ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

4. W informacji o konkursie umieszcza się w szczególności informacje o:

- 1) dokumentach i oświadczeniach, jakie przedłożyć musi kandydat;
- 2) terminie zgłaszania kandydatur w konkursie.

Art. 18. 1. Rada Izby określi, w drodze uchwały:

- 1) tryb wyboru członków Rady Izby, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 3 i 4, w tym próg liczebności, od którego organizacje uznawane są za najliczniejsze, kierując się koniecznością zapewnienia przejrzystego i rzetelnego sposobu wyłaniania członków;
- 2) wysokość wynagrodzenia członka Rady Izby za udział w posiedzeniu, uwzględniając funkcje pełnione przez członków Rady Izby i zakres obowiązków członków Rady Izby, a także mając na uwadze, że wynagrodzenie za jedno posiedzenie Rady Izby nie może przekroczyć 50% minimalnego wynagrodzenia określonego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz.U. z 2018 r. poz. 2177), obowiązującego w dniu powołania Rady Izby, zwanego dalej „minimalnym wynagrodzeniem”.

Art. 19. 1. Rada Izby raz w roku, w terminie do 30 czerwca, bada, które organizacje spełniają kryteria reprezentatywności, na podstawie danych z systemu teleinformatycznego prowadzonego przez Radę Izby.

2. Rada Izby zamieszcza informacje o organizacjach reprezentatywnych i zawodach, w których spełniają kryteria reprezentatywności, na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej.

Art. 20. 1. Rada Izby określi w drodze uchwały listę zawodów artystycznych, dla których ustalana jest reprezentatywność, biorąc pod uwagę specyfikę i zróżnicowanie prowadzonej działalności twórczej i artystycznej.

2. Rada Izby rozpatrzy w ciągu 60 dni uzupełnienie listy zawodów artystycznych, dla których ustalana jest reprezentatywność na wniosek organizacji zrzeszających co najmniej 100 artystów danego zawodu.

3. Od uchwały Rady Izby przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw kultury i dziedzictwa narodowego.

4. Minister właściwy do spraw kultury i dziedzictwa narodowego rozpatrzy w ciągu 30 dni odwołanie o którym mowa w pkt. 3.

Rozdział 3

Organizacje reprezentatywne

Art. 21. 1. Organizacje reprezentatywne są uprawnione do:

- 1) potwierdzania udokumentowanego dorobku artystycznego na etapie potwierdzania i utrzymywania statusu artysty zawodowego;
- 2) wyznaczania i wyboru kandydatów do Rady Izby.

2. Organizacje reprezentatywne korzystają z uprawnienia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 w odniesieniu do zawodów artystycznych, dla których są reprezentatywne.

Art. 22. 1. Organizacja reprezentatywna potwierdza dorobek artystyczny na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego.

2. Wniosek o potwierdzenie dorobku składany jest zgodnie z określonym wzorem, a załączniki do niego stanowią materiały stanowiące potwierdzenie dorobku artystycznego.

3. Organizacja reprezentatywna w terminie 2 miesięcy od dnia złożenia wniosku wydaje zaświadczenie, w którym potwierdza lub odmawia potwierdzenia dorobku artystycznego.

4. Zaświadczenie wydawane jest wg wzoru i zawiera uzasadnienie.

5. W uzasadnionych przypadkach, w szczególności jeżeli przedstawione przez artystę materiały wymagają uzupełnienia, termin o którym mowa w ust. 1 może zostać przedłużony o kolejne 2 miesiące.

6. Brak wydania zaświadczenia w terminie, o którym mowa w ust. 3, upoważnia osobę, o której mowa w ust. 1, do zwrócenia się o potwierdzenie dorobku artystycznego bezpośrednio do Rady Izby.

7. Od zaświadczenia odmawiającego potwierdzenia dorobku artystycznego przysługuje odwołanie do Rady Izby.

8. Rada Izby rozpatruje sprawę na podstawie złożonego wniosku, protokołu oraz odwołania i wydaje zaświadczenie, w którym potwierdza lub odmawia potwierdzenia dorobku artystycznego.

Art. 23. Potwierdzając dorobek artystyczny, organizacja reprezentatywna kieruje się zaleceniami wydanymi przez Radę Izby.

Art. 24. 1. Organizacja reprezentatywna może pobierać opłatę za wydanie zaświadczenia, w wysokości nie wyższej niż 3% minimalnego wynagrodzenia przy wydawaniu zaświadczenia, o którym mowa w art. 31.

2. W przypadku pobierania przez organizację reprezentatywną opłaty, dowód jej wniesienia należy przedstawić wraz z wnioskiem, o którym mowa w art. 22 ust. 1.

Art. 25. Organizacja reprezentatywna sporządza protokół z czynności podjętych w postępowaniu o wydanie zaświadczenia.

Rozdział 4

Status artysty zawodowego

Art. 26. 1. Status artysty zawodowego przysługuje:

- 1) absolwentom studiów II stopnia uczelni artystycznych lub ogólnokształcących szkół baletowych;
- 2) osobom fizycznym, które wykażą osiągnięcie dochodu na określonym poziomie z wykonywanej działalności artystycznej lub twórczej w okresie trzech lat przed złożeniem wniosku o potwierdzenie status artysty zawodowego;
- 3) osobom fizycznym, które nie wykażą osiągnięcia dochodu, o którym mowa w pkt 2, a które mają udokumentowany dorobek artystyczny, potwierdzony przez organizację reprezentatywną.

2. Status artysty może być potwierdzony wyłącznie:

- 1) osobom posiadającym obywatelstwo polskie;
- 2) cudzoziemcom mającym miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielony w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 i art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz.U. z 2020 r. poz. 35), lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej, jeżeli zamieszkuje z członkami rodziny na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) mającym miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz członkom jego rodziny w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobytku oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli

państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz.U. z 2019 r. poz. 293), posiadającym prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Rada Izby potwierdza status artysty zawodowego w drodze decyzji, wskazującej okres, w którym status artysty jest potwierdzony, liczony od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego.

Art. 27. 1. Potwierdzenie statusu artysty zawodowego następuje na wniosek, do którego dołącza się:

- 1) dyplom lub świadectwo ukończenia studiów II stopnia uczelni artystycznych albo
- 2) dokumenty potwierdzające osiąganie dochodu, o którym mowa w art. 26 ust. 1 pkt 2; albo
- 3) w przypadku, o którym mowa w art. 26 ust. 1 pkt 3 zaświadczenie potwierdzające dorobek artystyczny wystawiony przez organizację reprezentatywną.

Art. 28. 1. Status artysty może zostać zawieszony.

2. Zawieszenie następuje na wniosek artysty zawodowego, na czas określony, nie krótszy niż 30 dni i nie dłuższy niż 36 miesięcy.

3. Status artysty zawodowego może zostać w każdej chwili wznowiony na wniosek artysty zawodowego.

4. Wnioski kieruje się do Rady Izby.

5. Rada Izby podejmuje decyzje w sprawie zawieszenia i wznowienia statusu artysty zawodowego, wskazując na datę początku i końca zawieszenia, nie wcześniejszą niż termin wydania decyzji w sprawie zawieszenia.

6. W trakcie zawieszenia artysta zawodowy nie jest obowiązany do prowadzenia i dokumentowania działalności artystycznej ani twórczej, a biegi terminów do weryfikacji statusu artysty zawodowego ulegają zawieszeniu. Artysta zawodowy traci w czasie zawieszenia statusu artysty zawodowego prawo do korzystania z przyznanych ustawą uprawnień.

Art. 29. 1. Weryfikacja statusu artysty następuje na miesiąc przed upływem 5 lat od wydania decyzji o potwierdzeniu statusu artysty zawodowego, lub decyzji o pozytywnej weryfikacji statusu artysty.

2. Weryfikacja dokonywana jest z urzędu przez Radę Izby na podstawie złożonych przez artystę zawodowego do właściwego dla niego naczelnika urzędu skarbowego zeznań z osiągniętych dochodów z działalności artystycznej lub działalności twórczej w okresie pięciu lat poprzedzających weryfikację, chyba że artysta zawodowy złoży oświadczenie o rezygnacji z weryfikacji.

3. W przypadku zawieszenia statusu artysty, o którym mowa w art. 28, Rada Izby weryfikuje status artysty zawodowego po wznowieniu tego statusu, na wniosek artysty zawodowego złożony nie później niż w ciągu 5 lat od wydania decyzji o potwierdzeniu statusu artysty zawodowego lub decyzji o pozytywnej weryfikacji statusu artysty.

4. W przypadku złożenia przez artystę zawodowego oświadczenia o rezygnacji z weryfikacji, o którym mowa w ust. 2, lub niezłożenia wniosku w terminie wskazanym w ust. 3, status artysty wygasa z mocy prawa.

Art. 30. 1. Weryfikacja statusu artysty zawodowego polega na sprawdzeniu, czy artysta uzyskał w ciągu ostatnich 5 lat określony przychód z działalności artystycznej lub działalności twórczej.

2. W przypadku weryfikacji:

- 1) pozytywnej – Rada Izby wydaje decyzję o przedłużeniu statusu artysty zawodowego;
- 2) negatywnej – Rada Izby wydaje decyzję o utracie statusu artysty zawodowego.

Art. 31. W przypadku braku możliwości wykazania się uzyskaniem wymaganego przychodu z prowadzonej działalności artystycznej lub działalności twórczej, artysta zawodowy może zwrócić się do organizacji reprezentatywnej o potwierdzenie dorobku artystycznego. Przepisy art. 22. stosują się odpowiednio.

Art. 32. Status artysty zawodowego potwierdzany jest bezterminowo bez konieczności przeprowadzania weryfikacji w przypadku posiadania statusu artysty zawodowego przez 20 lat.

Art. 33. 1. Od decyzji Rady Izby w sprawie potwierdzenia statusu artysty zawodowego, jego weryfikacji i bezterminowego potwierdzenia, przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

2. Do postępowań, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256, z późn.zm.).

Art. 34. Rada Izby określi, w drodze uchwały progi przychodu, jaki muszą uzyskać artyści zawodowi w poszczególnych zawodach, aby utrzymać status artysty zawodowego.

Art. 35. 1. Dyrektor Izby prowadzi system teleinformatyczny, gromadzący informacje o artystach zawodowych.

2. W systemie zbiera się informacje o:

- 1) imieniu i nazwisku artysty zawodowego;
- 2) adresie zamieszkania artysty zawodowego;
- 3) numerze PESEL, a w razie gdy nie nadano numeru PESEL – serii i numerze dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz datę urodzenia artysty zawodowego;
- 4) posiadaniu statusu artysty zawodowego;
- 5) przeprowadzonych weryfikacjach statusu artysty zawodowego;
- 6) bezterminowym potwierdzeniu statusu artysty zawodowego;

- 7) zawieszeniu statusu artysty zawodowego;
- 8) osiągniętych przez artystów zawodowych przychodach z działalności artystycznej lub twórczej;
- 9) liczebności poszczególnych zawodów artystycznych;
- 10) liczebności poszczególnych organizacji artystycznych;
- 11) wydanych kartach artysty zawodowego;
- 12) przyznanych dopłatach.

3. Informacje z systemu udostępnia się artystom zawodowym za pośrednictwem sieci Internet przez indywidualne konta użytkownika.

4. Informacje z systemu, o których mowa w ust. 2 pkt 1-7, udostępniane są elektronicznie Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych.

Rozdział 5

Uprawnienia artystów zawodowych

Art. 36. 1. Artysci zawodowi opłacają składki na ubezpieczenia emerytalne, chorobowe, rentowe i zdrowotne na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

2. Artystom zawodowym, których przeciętny miesięczny dochód był niższy niż przeciętne wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku kalendarzowym, przyznaje się na wniosek ,dopłatą.

3. Artystom zawodowym będącym absolwentami studiów II stopnia uczelni artystycznych lub ogólnokształcących szkół baletowych przyznaje się na wniosek dopłatę niezależnie od osiągniętych dochodów w ciągu pięciu lat następujących bezpośrednio po ukończeniu studiów II stopnia uczelni artystycznych lub ogólnokształcących szkół baletowych.

4. Dopłata wynosi od 50 do 80% obowiązkowych składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, liczonych od podstawy ich wymiaru nie wyższej niż równowartość 60% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku poprzednim ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego i jest uzależniona od uzyskiwanego w poprzednim roku przeciętnego miesięcznego dochodu, a wypłacana jest na numer rachunku składowego płatnika. Pozostałą część składek obowiązuje jest opłacić artysta zawodowy.

5. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, wysokość dopłaty, w zależności od przeciętnego miesięcznego dochodu, biorąc pod uwagę konieczność utrzymania równowagi budżetowej oraz sytuację majątkową artystów zawodowych.

Art. 37. W celu współfinansowania składek artystów zawodowych, powołuje się Fundusz Wsparcia Artystów Zawodowych, zwany dalej „Funduszem Wsparcia”.

Art. 38. 1. Fundusz Wsparcia, jest państwowym funduszem celowym.

2. Dysponentem Funduszu Wsparcia Artystów Zawodowych jest Dyrektor Izby.

3. Bank Gospodarstwa Krajowego, zwany dalej „BGK”, prowadzi obsługę bankową Funduszu Wsparcia oraz świadczy na rzecz tego funduszu usługi konsultacyjno-doradcze w sprawach finansowych.

4. Koszty obsługi Funduszu Wsparcia pokrywane są ze środków Funduszu.

Art. 39. Przychodami Funduszu Wsparcia są:

- 1) dotacje celowe z budżetu państwa; wysokość dotacji celowej określa ustawa budżetowa w części budżetowej, której dysponentem jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego;
- 2) odsetki od wolnych środków Funduszu przekazanych w zarządzanie zgodnie z przepisami o finansach publicznych;
- 3) inne przychody.

Art. 40. 1. Środki Funduszu Wsparcia przeznacza się na:

- 1) Dopłatę;
- 2) wypłatę zapomóg dla artystów zawodowych;
- 3) inne formy wsparcia artystów zawodowych, w tym na organizację domów opieki dla znajdujących się w trudnej sytuacji artystów zawodowych.

2. Rada Izby po zaciągnięciu opinii ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego i ministra właściwego do spraw finansów publicznych określi, w drodze uchwały, szczegółowe warunki uzyskiwania dofinansowania realizacji zadań, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, tryb składania wniosków oraz przekazywania środków, biorąc pod uwagę priorytety społeczne i konieczność zapewnienia ciągłości realizowanych zadań oraz zasady i zakres informowania o źródle pochodzenia dopłat.

Art. 41. 1. Artysta zawodowy chcący korzystać z dopłaty, składa do Dyrektora Izby wniosek o przyznanie dopłaty.

2. Do wniosku dołącza się:

- 1) oświadczenie o spełnianiu warunków korzystania z dopłaty,
- 2) informacje o przeciętnym miesięcznym dochodzie, potwierdzonej zeznaniem podatkowym za ubiegły rok kalendarzowy;
- 3) informacje u numerze rachunku składowego artysty zawodowego chcącego skorzystać z Dopłaty.

3. Informacje przedstawione we wniosku składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.". Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

4. Wniosek składa się nie później niż do 3 dnia miesiąca, w którym przyznana ma być dopłata.

5. Dopłata przyznawana jest na okres jednego roku kalendarzowego, a w przypadku gdy wniosek został złożony w trakcie trwania roku kalendarzowego - do końca tego roku, z tym że wypłaca się ją za pełne miesiące kalendarzowe.

6. Dyrektor Izby ma 14 dni na rozpatrzenie wniosku.

7. Dopłata przyznawana jest przez Dyrektora Izby w drodze decyzji, od której przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

8. Do postępowań w sprawie przyznania dopłaty stosuje się przepisy ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego.

Art. 42. 1. Artysta zawodowy traci prawo do dopłaty, w przypadku uzyskania innego tytułu ubezpieczeń społecznych.

2. Artysta zawodowy ma obowiązek poinformować Dyrektora Izby o utracie prawa do dopłaty w ciągu 7 dni.

3. Dopłata nienależnie przyznana lub nienależnie pobrana podlega zwrotowi.

4. Dopłata podlegająca zwrotowi ściągana jest w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

5. Wysokość należności, o których mowa w ust. 3, podlegających zwrotowi oraz terminy ich zwrotu ustala w drodze decyzji administracyjnej Dyrektor Izby.

6. Należności, o których mowa w ust. 3, ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat, licząc od dnia, w którym decyzja ustalająca te należności stała się ostateczna.

7. Bieg przedawnienia przerywa odroczenie terminu płatności należności lub rozłożenie spłaty należności na raty. Po przerwaniu biegu terminu przedawnienia biegnie on na nowo od dnia następującego po dniu ustalonym jako ostatni dzień spłaty odroczonej należności lub po dniu ustalonym jako ostatni dzień spłaty ostatniej raty należności.

8. Nie wydaje się decyzji o zwrocie nienależnie przyznanych lub nienależnie pobranych świadczeń, jeżeli od terminu ich pobrania upłynęło więcej niż 10 lat.

9. Należności, o których mowa w ust. 3, podlegają zwrotowi na rachunek bankowy Funduszu Wsparcia Artystów Zawodowych.

Art. 43. 1. Artystom zawodowym wydaje się Kartę Artysty Zawodowego, potwierdzającą ich status.

2. Karta jest środkiem identyfikującym artystę zawodowego, poświadczającym jego uprawnienia ustalone w trybie określonym w niniejszej ustawie lub przyznane na podstawie przepisów odrębnych:

- 1) wydawanym w formie dokumentu z tworzywa sztucznego, zwanym dalej "kartą tradycyjną", lub
- 2) realizowanym przy użyciu oprogramowania dedykowanego dla urządzeń mobilnych, udostępnionego przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, zawierającego usługi ułatwiające korzystanie z przyznanych uprawnień, zwanym dalej "kartą elektroniczną".

3. Izba zapewnia:

- 1) produkcję blankietów kart tradycyjnych, personalizację blankietów kart tradycyjnych, dystrybucję Kart oraz system teleinformatyczny umożliwiający obsługę funkcjonalności związanych z kartami elektronicznymi;

- 2) system teleinformatyczny, za pomocą którego są wykonywane czynności związane z realizacją ustawy.

Art. 44. 1. Uprawnienia przysługujące na podstawie Karty Artysty Zawodowego mogą być przyznane przez:

- 1) instytucje podległe właściwym ministrom;
- 2) podmioty inne niż określone w pkt 1, na podstawie umowy, o której mowa w art. 45.

2. W przypadku przyznania artystom zawodowym uprawnień przez instytucje, o których mowa w ust. 1 pkt 1, wykaz tych uprawnień oraz instytucji je przyznających jest niezwłocznie przekazywany ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Art. 45. Przyznanie artystom zawodowym uprawnień przez podmioty, o których mowa w art. 44 ust. 1 pkt 2, następuje na podstawie umowy zawartej z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, która określa w szczególności:

- 1) uprawnienia przysługujące na podstawie Karty;
- 2) zasady i warunki rozwiązania umowy;
- 3) okres, na jaki jest zawierana umowa.

Art. 46. 1. Wykaz uprawnień oraz instytucji albo podmiotów, o których mowa w art. 38 ust. 1, Dyrektor Izby zamieszcza na stronie internetowej Izby.

2. Wykaz jest aktualizowany każdorazowo w przypadku zmiany uprawnień lub instytucji albo podmiotów, które uprawnienia te przyznały.

Art. 47. Podmioty, które na podstawie umowy, o której mowa w art. 45, przyznają uprawnienia artystom zawodowym, oraz podległe właściwym ministrom instytucje, w których zostały przyznane artystom zawodowym uprawnienia, mają prawo zweryfikować tożsamość osoby posługującej się Kartą Artysty Zawodowego na podstawie okazanego przez nią dokumentu potwierdzającego tożsamość.

Rozdział 6

Gospodarka finansowa Izby

Art. 48. Przychodami Izby są:

- 1) coroczne dotacje podmiotowe z budżetu państwa, przeznaczone na pokrycie bieżących kosztów działalności Izby określonej w art. 4;
- 2) dotacje celowe z budżetu państwa przeznaczone na:
 - a) realizację zadań, o których mowa w art. 4,
 - b) współfinansowanie realizacji programów finansowanych z udziałem środków europejskich;
- 3) środki finansowe pochodzące z Unii Europejskiej;

- 4) przychody z tytułu krajowych międzynarodowych projektów i programów badawczych;
- 5) przychody z tytułu działalności gospodarczej, o której mowa w art. 49;
- 6) odsetki od środków zgromadzonych na rachunkach bankowych Izby, chyba że przepisy odrębne lub umowa, na podstawie której Izba otrzymał środki, stanowią inaczej;
- 7) zapisy, spadki i darowizny;
- 8) przychody z innych tytułów.

Art. 49. 1. W zakresie niezbędnym do należytego wykonywania zadań określonych w art. 4 Izba może prowadzić działalność gospodarczą w zakresie realizacji tych zadań, w szczególności przez komercjalizację wyników prowadzonych badań oraz działalność wydawniczą, szkoleniową i wynajmem pomieszczeń i biur.

2. Działalność gospodarcza Izby podlega wyodrębnieniu pod względem finansowym i rachunkowym z działalności, o której mowa w art. 4.

3. Działalność gospodarcza, o której mowa w ust. 1, nie może być finansowana z dotacji podmiotowej z budżetu państwa.

4. Dochód z działalności gospodarczej, o której mowa w ust. 1, służy wyłącznie realizacji zadań Izby określonych w art. 4.

Art. 50. 1. Izba prowadzi samodzielną gospodarkę finansową na podstawie planu finansowego, ustalanego w układzie zadaniowym, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869).

2. Projekt planu finansowego na następny rok budżetowy opracowuje Dyrektor Izby, z uwzględnieniem terminów określanych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych dla materiałów do projektu ustawy budżetowej.

3. Podstawę gospodarki finansowej Izby w okresie od dnia 1 stycznia do dnia zatwierdzenia planu finansowego Izby przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego stanowi projekt tego planu, zaopiniowany przez Radę Izby.

4. Roczny plan finansowy Izby obejmuje w szczególności:

- 1) planowane przychody, w tym dotacje, o których mowa w art. 48 pkt 1 i 2;
- 2) planowane koszty;
- 3) planowane wydatki inwestycyjne;
- 4) stan środków obrotowych na początek i koniec roku;
- 5) planowany przyrost lub spadek środków obrotowych na początek i koniec roku;
- 6) źródła pokrycia planowanego niedoboru przychodów w stosunku do kosztów.

Art. 51. 1. Tworzy się następujące fundusze Izby:

- 1) fundusz statutowy;
- 2) fundusz rezerwowy;
- 3) zakładowy fundusz świadczeń socjalnych;
- 4) inne fundusze, jeżeli obowiązek ich utworzenia wynika z odrębnych przepisów.

2. Zysk netto Izby powiększa fundusz rezerwowy.

3. Stratę netto Izby pokrywa się z funduszu rezerwowego.

4. Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych tworzy się na zasadach określonych w ustawie z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1070).

Art. 52. 1. Roczne sprawozdanie finansowe Izby podlega badaniu przez firmę audytorską.

2. Wyboru firmy audytorskiej do badania rocznego sprawozdania finansowego Izby dokonuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Rozdział 7

Przepisy zmieniające, przejściowe i końcowe

Art. 53. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1426):

1) w art. 21 w ust. 1 w pkt 144 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 145 w brzmieniu:

„145) wartość egzemplarzy autorskich uzyskanych przez twórcę na podstawie art. 63 ustawy z dnia 4 lutego 1994 o prawie autorskim i prawach pokrewnych – do wysokości wartości 5 egzemplarzy.”;

2) w art. 22 ust. 9b pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

"1) działalności twórczej;

2) działalności artystycznej;"

Art. 54. W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2020 r. poz. 266):

1) w art. 6:

a) w ust. 1 w pkt 22 kropkę zastępuję się średnikiem i dodaje się pkt 23 w brzmieniu:

„23) artystami zawodowymi, o których mowa w ustawie z dnia o statusie artysty zawodowego (Dz. U. z).”,

b) po ust. 4b dodaje się ust. 4c w brzmieniu:

„4c. Umowy zlecenia zawierane przez artystów zawodowych w ramach prowadzonej działalności artystycznej lub twórczej nie podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym”;

2) w art. 8:

a) uchyla się ust. 6 pkt 2,

b) uchyla się ust. 7-10;

3) w art. 9:

a) ust. 1c otrzymuje brzmienie:

„1c. Osoby, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2, 4-5a, 8, 10 i 23, spełniające jednocześnie warunki do objęcia ich obowiązkowo

ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z tytułu pobierania zasiłku macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego, podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu pobierania zasiłku macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego. Mogą one jednak dobrowolnie, na swój wniosek, być objęte ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi także z pozostałych, wszystkich lub wybranych, tytułów.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Osoba spełniająca warunki do objęcia obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z kilku tytułów, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2, 4- 6, 10 i 23, jest objęta obowiązkowo ubezpieczeniami z tego tytułu, który powstał najwcześniej. Może ona jednak dobrowolnie, na swój wniosek, być objęta ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi także z pozostałych, wszystkich lub wybranych, tytułów lub zmienić tytuł ubezpieczeń, z zastrzeżeniem ust. 2c i 7.”;

4) w art. 11 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu podlegają na swój wniosek osoby objęte obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi, wymienione w art. 6 ust. 1 pkt 2, 4, 5, 7b, 8, 10 i 23.”

5) w art. 13 w pkt 17 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 18 w brzmieniu:

„18) artyści zawodowi, od dnia potwierdzenia statusu artysty do dnia jego utraty, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów odrębnych;”;

6) w art. 16 po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Składki na ubezpieczenia emerytalne, wypadkowe, chorobowe i rentowe artystów zawodowych finansują artyści zawodowi.”

7) w art. 18:

a) w ust. 4 po pkt 5a dodaje się pkt 5b w brzmieniu:

„5b) artystów zawodowych - stanowi kwota 60% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku poprzednim ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego i jest uzależniona od uzyskiwanego w poprzednim roku przeciętnego miesięcznego dochodu, z zastrzeżeniem ust. 9 i 10,”

b) po ust. 11 dodaje się ust. 11a w brzmieniu:

„11a. Na wniosek artysty zawodowego, podstawa wymiaru może być wyższa niż określona w ust. 4 pkt 5b.”;

8) w art. 24 po ust. 8e dodaje się ust. 8f w brzmieniu:

„8f. Nienależnie opłacone składki opłacone na rzecz artysty zawodowego, podlegają zwrotowi za pośrednictwem Polskiej Izby Artystów. Izba ma 30 dni na ich przekazanie artyście od dnia przekazania ich przez Zakład.”

9) w art. 36:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Obowiązek zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych osób, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5, 10 i 23, z zastrzeżeniem ust. 2, należy do tych osób.”,

b) ustęp 4a otrzymuje brzmienie:

„4a. Zgłoszeń, o których mowa w ust. 3, artyści zawodowi dokonują w ciągu 7 dni od dnia otrzymania decyzji potwierdzającej status artysty.”;

10) dodaje się art. 36ab w brzmieniu:

„Art. 36ab. Artykuł 36a stosuje się odpowiednio do zawieszenia działalności przez artystów zawodowych.”;

11) w art. 47:

a) uchyla się ust. 1a;

b) po ust. 2g dodaje się ust. 2h w brzmieniu:

„2h. Osoby wymienione w art. 6 ust. 1 pkt 23 opłacające składki wyłącznie za siebie są zwolnione z obowiązku składania deklaracji rozliczeniowej za kolejny miesiąc, jeżeli w ostatnio złożonej deklaracji rozliczeniowej zadeklarowały do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne - kwotę w wysokości określonej w art. 18 ust. 7.”;

12) w art. 50:

a) po ust. 3 dodaje się ust. 3d w brzmieniu:

„3d. Dane zgromadzone na koncie ubezpieczonego, o których mowa w art. 40, i na koncie płatnika składek, o których mowa w art. 45, mogą być udostępniane Polskiej Izbie Artystów w zakresie artystów zawodowych ubiegających się o przyznanie dopłaty, o której mowa w art. 38 ustawy o statusie artysty zawodowego i korzystających z tej dopłaty, z uwzględnieniem przepisów dotyczących ochrony danych osobowych.”,

b) dodaje się ust. 20 w brzmieniu:

„20. Zakład udziela bezpłatnie Polskiej Izbie Artystów, o ile jest w jego posiadaniu, wykaz zawierający dane wskazanych artystów zawodowych ubiegających się o przyznanie dopłaty, o której mowa w art. 38 ustawy o statusie artysty zawodowego i korzystających z tej dopłaty, obejmujące:

- 1) imię i nazwisko,
- 2) numer PESEL, a w razie gdy nie nadano numeru PESEL - serię i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz datę urodzenia,
- 3) datę powstania obowiązku ubezpieczeń społecznych lub ubezpieczenia zdrowotnego,
- 4) datę wyrejestrowania z ubezpieczeń społecznych lub z ubezpieczenia zdrowotnego,
- 5) kod i nazwę tytułu ubezpieczenia,
- 6) numer rachunku składowego,
- 7) dane dotyczące płatników składek:
 - a) numer NIP, a jeżeli płatnikowi składek nie nadano tego numeru - numer PESEL lub serię i numer dowodu osobistego albo paszportu,
 - b) nazwę skróconą lub imię i nazwisko płatnika składek

- w celu umożliwienia Polskiej Izbie Artystów weryfikacji prawa do korzystania z Dopłaty i dokonywania Dopłaty.”.

Art. 55. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2020 r. poz.1398) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 66 ust. 1 pkt 1 po lit. f dodaje się lit. fa w brzmieniu:
„fa) artystami zawodowymi,”
- 2) w art. 69 po ust. 1b dodaje się ust. 1c w brzmieniu:
„1c. Do ubezpieczenia zdrowotnego osób, które na podstawie przepisów ustawy z dnia..... o statusie artysty zawodowego zawiesiły wykonywanie działalności gospodarczej, stosuje się odpowiednio art. 68.”;
- 3) w art. 82 w ust. 5 uchyla się pkt 6.

Art. 56. 1. Osoby, w stosunku do których zostały wydane decyzje o uznaniu działalności za artystyczną lub twórczą przez Komisję, o której mowa w art. 8 ust. 9 ustawy zmienianej w art. 54, nabywają z dniem wejścia w życie status artysty zawodowego.

2. Do liczby lat, o której mowa w art. 34 ust. 1 ustawy, zalicza się lata działalności artystycznej i twórczej sprzed daty wejścia w życie ustawy, potwierdzone przez właściwą organizację reprezentatywną. Przepisy art. 23-29 stosuje się odpowiednio.

3. Zaliczenie lat, o którym mowa w ust. 2, jest możliwe do 2025 r.

4. System teleinformatyczny, o którym mowa w art. 37, musi zostać uruchomiony w terminie do dwóch lat od wejścia w życie ustawy. Do tego czasu dane, o których mowa w art. 37 ust. 2, mogą być gromadzone i udostępniane w formie elektronicznej.

5. Dane, o których mowa w art. 35 ust. 2 przekazywane są do ZUS nie rzadziej niż raz w miesiącu w formie elektronicznej do czasu uruchomienia systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 35.

Art. 57. 1. Tworzy się Polską Izbę Artystów.

2. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego podejmie działania i przekaze w drodze dotacji niezbędne środki do utworzenia Polskiej Izby Artystów do dnia 1 kwietnia 2021 r.

Art. 58. 1. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi w drodze rozporządzenia listę zawodów artystycznych, dla których ustalana jest reprezentatywność, biorąc pod uwagę specyfikę i zróżnicowanie prowadzonej działalności twórczej i artystycznej obowiązującą do czasu wyboru Rady Izby.

2. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego zbada, które organizacje spełniają kryteria reprezentatywności w terminie do 30 kwietnia 2021 r.

3. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego zamieszcza informacje o organizacjach reprezentatywnych i zawodach, w których spełniają kryteria reprezentatywności, na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej w terminie do 15 maja 2021 r.

4. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb wyboru członków Rady Izby pierwszej kadencji, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 3 i 4, w tym próg liczebności, od którego organizacje uznawane są za najliczniejsze, kierując się koniecznością zapewnienia przejrzystego i rzetelnego sposobu wyłaniania członków;
- 2) wysokość wynagrodzenia członka Rady Izby pierwszej kadencji za udział w posiedzeniu, uwzględniając funkcje pełnione przez członków Rady Izby i zakres obowiązków członków Rady Izby, a także mając na uwadze, że wynagrodzenie za jedno posiedzenie Rady Izby nie może przekroczyć 50% minimalnego wynagrodzenia określonego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz.U. z 2018 r. poz. 2177, z późn. zm.), obowiązującego w dniu powołania Rady Izby, zwanego dalej „minimalnym wynagrodzeniem”.

5. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia progi przychodu, jaki muszą uzyskać artyści zawodowi w poszczególnych zawodach, aby utrzymać status artysty zawodowego, obowiązujące do czasu uchwały Rady Izby, o której mowa w art. 34.

Art. 59. Plan finansowy Izby na rok 2021 oraz na rok 2022 ustala minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Art. 60. 1. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, powołuje Pełnomocnika ds. utworzenia Izby w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Pełnomocnik będzie odpowiedzialny za przeprowadzenie działań służących rozpoczęciu przez Izbę działań od 1 stycznia 2022 r.

3. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego do dnia 1 marca 2021 r. ustala reprezentatywność poszczególnych organizacji twórczych i branżowych na podstawie posiadanych przez siebie danych oraz informacji pochodzących z Głównego Urzędu Statystycznego i reprezentatywnych badań statystycznych i ogłasza je na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej urzędu, który go obsługuje.

4. Jeżeli żadna z organizacji nie spełnia kryterium reprezentatywności, za reprezentatywne uznaje się organizacje reprezentujące największą liczbę artystów działających w danym zawodzie, na okres nie dłuższy niż 3 lata od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

5. Podmioty, o których mowa w art. 7 ust. 1 wyłaniają członków Rady Izby do dnia 1 lipca 2021 r.

6. Rada Izby wybiera Dyrektora Izby do dnia 1 listopada 2021 r.

Art. 61. Dyrektor Izby, w terminie miesiąca od dnia powołania, przedstawi ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego plan działania Izby na rok 2021.

Art. 62. 1. Maksymalny limit wydatków z budżetu państwa przeznaczonych na wykonywanie zadań ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego wynikających z niniejszej ustawy wynosi w roku:

- 1) 2021 r. – 8 mln zł;
- 2) 2022 r. – 8 mln zł;
- 3) 2023 r. - 8 mln zł;
- 4) 2024 r. – 8 mln zł;
- 5) 2025 r. – 8 mln zł;
- 6) 2026 r. – 8 mln zł;
- 7) 2027 r. – 8 mln zł;
- 8) 2028 r. – 8 mln zł;
- 9) 2029 r. – 8 mln zł;
- 10) 2030 r. – 8 mln zł.

2. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, oraz jest odpowiedzialny za wdrożenie mechanizmu korygującego, o którym mowa w ust. 3.

3. W przypadku gdy wielkość wydatków po pierwszym półroczu danego roku budżetowego wyniesie więcej niż 65% limitu wydatków przewidzianych na dany rok, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego obniża wielkość środków przeznaczonych na wydatki w drugim półroczu o kwotę stanowiącą różnicę między wielkością tego limitu a kwotą przekroczenia wydatków.

4. W przypadku gdy wielkość wydatków w poszczególnych miesiącach zgodna jest z planem finansowym urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, przepisu ust. 3 nie stosuje się.

Art. 63. 1. Maksymalny limit wydatków z budżetu państwa przeznaczonych na dotację celową z budżetu państwa dla Funduszu Wsparcia Artystów Zawodowych w roku:

- 1) 2021 r. – 300 mln zł;
- 2) 2022 r. – 380 mln zł;
- 3) 2023 r. - 300 mln zł;
- 4) 2024 r. – 300 mln zł;
- 5) 2025 r. – 300 mln zł;
- 6) 2026 r. – 300 mln zł;
- 7) 2027 r. – 100 mln zł;
- 8) 2028 r. – 100 mln zł;
- 9) 2029 r. – 100 mln zł;
- 10) 2030 r. – 100 mln zł.

2. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, oraz jest odpowiedzialny za wdrożenie mechanizmu korygującego, o którym mowa w ust. 3.

3. W przypadku gdy wielkość wydatków po pierwszym półroczu danego roku budżetowego wyniesie więcej niż 65% limitu wydatków przewidzianego na dany rok, stosuje się mechanizm korygujący polegający na obniżeniu wielkości środków przeznaczonych na wydatki w drugim półroczu o kwotę stanowiącą różnicę pomiędzy wielkością tego limitu a kwotą przekroczenia wydatków, w szczególności przez proporcjonalne zmniejszenie w drugim półroczu danego roku budżetowego wsparcia, o którym mowa w art. 38.

4. W przypadku gdy wielkość wydatków w poszczególnych miesiącach jest zgodna z planem finansowym Funduszu Wsparcia Artystów Zawodowych, przepisu ust. 3 nie stosuje się.

Art. 64. 1. Maksymalny limit wydatków z Funduszu Wsparcia Artystów Zawodowych w latach 2021-2030, będących skutkiem finansowym niniejszej ustawy wynosi w roku:

- 1) 2021 r. – 300 mln zł;
- 2) 2022 r. – 380 mln zł;
- 3) 2023 r. - 300 mln zł;
- 4) 2024 r. – 300 mln zł;
- 5) 2025 r. – 300 mln zł;
- 6) 2026 r. – 300 mln zł;
- 7) 2027 r. – 300 mln zł;
- 8) 2028 r. – 300 mln zł;
- 9) 2029 r. – 300 mln zł;
- 10) 2030 r. – 300 mln zł.

2. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, oraz jest odpowiedzialny za wdrożenie mechanizmu korygującego, o którym mowa w ust. 3.

3. W przypadku gdy wielkość wydatków po pierwszym półroczu danego roku budżetowego wyniesie więcej niż 65% limitu wydatków przewidzianego na dany rok, dysponent Funduszu Wsparcia Artystów Zawodowych obniża wielkość środków przeznaczonych na wydatki w drugim półroczu o kwotę stanowiącą różnicę pomiędzy wielkością tego limitu a kwotą przekroczenia wydatków, w szczególności poprzez proporcjonalne zmniejszenie w drugim półroczu danego roku budżetowego wsparcia, o którym mowa w art. 38.

4. W przypadku gdy wielkość wydatków w poszczególnych miesiącach jest zgodna z planem finansowym Funduszu Wsparcia Artystów Zawodowych, przepisu ust. 3 nie stosuje się.

Art. 65. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 7-17 i art. 56-61, które wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

1. Potrzeba i cel wydania ustawy.

Osoby fizyczne prowadzące działalność artystyczną i twórczą, ze względu na specyfikę swojego zajęcia, miewają często trudności finansowe związane z nieregularnym uzyskiwaniem przychodów i niską ich wysokością. Wiąże się to często z brakiem stabilności nie tylko finansowej, ale również zabezpieczenia ubezpieczeń społecznych, co może skutkować jeszcze gorszą sytuacją bytową w wieku emerytalnym.

W efekcie artyści, którzy nie uzyskują regularnych dochodów z działalności artystycznej, popadają w biedę albo szukają dodatkowych źródeł dochodu, rezygnując z zawodu artysty. W konsekwencji tracimy potencjał intelektualny i kreatywny, który jest źródłem innowacji i rozwoju gospodarczego.

Informacje te potwierdzają badania i konferencje naukowych. W ekspertyzie przygotowanej pod kierownictwem prof. dr hab. Doroty Ilczuk pt. „Wsparcie dla twórców i artystów. Perspektywa międzynarodowa” czytamy: „Rynek pracy artystów w Polsce jest nieuregulowany, a największy wpływ na sytuację pracujących ma popyt. Wielkość owego popytu zależy od gotowości obywateli do uczestnictwa w życiu kulturalnym (finansowanym z ich prywatnych środków) oraz stopnia zaangażowania państwa w łożenie na zbiorową konsumpcję dóbr kultury. Jest to rynek nabywcy, który w przypadku braku obiektywnych kryteriów oceny dzieła artystycznego często nie jest w stanie odróżnić produktu będącego wyłącznie efektem skutecznego marketingu od dzieła utalentowanego autora; rynek, na którym dochody są niepewne i nieregularne, choć mogą osiągać bardzo wysoki pułap. Rynek, który charakteryzują okresowe przerwy w zatrudnieniu, a sukces zawodowy nie zawsze gwarantuje osiągnięcie wysokiego poziomu stabilizacji finansowej. Brak wynagrodzenia za pracę, zwłaszcza wśród artystów sztuk wizualnych, okazuje się powszechny i nie dotyczy jedynie młodych twórców. Jak przyznają badani, wystawienie dzieł często traktowane jest wyłącznie jako forma promocji, a sporadyczne wynagrodzenia zwykle nie pokrywają nawet kosztów wytworzenia dzieła”. Jednocześnie autorzy publikacji postulują wprowadzenie systemowych rozwiązań, w szczególności ubezpieczenia zdrowotnego i emerytalnego.

Podobne rozwiązania stosowane są wielu państwach Unii Europejskiej. Austria powołała Fundusz Zabezpieczenia Społecznego Artystów, z którego dofinansowane są artystom koszty ubezpieczeń społecznych, a także prowadzone jest doradztwo w tym zakresie. Z kolei w Republice Federalnej Niemiec dla artystów i dziennikarzy istnieje system ubezpieczeń społecznych. Ustawa o obowiązkowym ubezpieczeniu społecznym artystów weszła w życie w roku 1981 i w szczególności chroni artystów i dziennikarzy niezależnych w zakresie ubezpieczeń: zdrowotnego, pielęgnacyjnego

i rentowego. Składki pokrywane są przez przedsiębiorców obracających dziełami artystycznymi i publicystycznymi, a także z subwencji landów.

Celem wprowadzenia nowych regulacji jest zwiększenie bezpieczeństwa socjalnego artystów i twórców w Polsce, zapewnienie warunków do nieskrępowanej wolności twórczej, wspieranie budowy i zachowania dziedzictwa narodowego oraz zwiększenie innowacyjności gospodarki.

2. Kształt wprowadzanej regulacji.

Niniejszy projekt ustawy gwarantuje powołanie silnej i niezależnej od wpływów politycznych Polskiej Izby Artystów, dysponującej budżetem niezbędnym do poprawienia bezpieczeństwa w zakresie ubezpieczeń społecznych artystów, którzy decydują się z pracy twórczej uczynić główne źródło dochodów. Działania te będą finansowane z dotacji z budżetu państwa.

Osoby posiadające obywatelstwo polskie i są absolwentami studiów II stopnia uczelni artystycznych lub ogólnokształcących szkół baletowych, albo osiągają dochód na określonym poziomie z wykonywanej działalności artystycznej lub twórczej, a także osoby, które posiadają udokumentowany dorobek artystyczny, będą mogły uzyskać status artysty zawodowego. Uprawniać to będzie do wybierania 8 z 15 członków Polskiej Izby Artystów, posługiwania się Kartą Artysty, ubiegania się o dopłatę w wysokości od 50 do 80% do dobrowolnych składek na ubezpieczenie społeczne, korzystania z systemu zapomóg socjalnych i, w szczególnych przypadkach, korzystania z domów opieki dla artystów w trudnej sytuacji materialnej. Ustawa tworzy Fundusz Wsparcia Artystów Zawodowych, finansowany przede wszystkim z dotacji celowych z budżetu państwa. Fundusz pozostaje w dyspozycji dyrektora Polskiej Izby Artystów.

3. Rzeczywisty stan w dziedzinie, która ma być unormowana oraz różnica pomiędzy dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym.

W prawnej rzeczywistości Rzeczypospolitej Polskiej nie funkcjonuje status zawodowy artysty. Nie istnieją również narzędzia wspierające finansowy i socjalny status artystów i twórców oraz instytucje, które kompleksowo zajmowałyby się wsparciem w zakresie dopłat do składek na ubezpieczenia społeczne, systemu zapomóg i domów socjalnych dla artystów.

Ustawa reguluje status zawodowy artysty i uprawnienia z niego wynikające. Tworzy Polską Izbę Artystów, która stanie się dysponentem Funduszu Wsparcia Artystów Zawodowych, a dzięki zapisom ustawy także instytucją niezależną i samorządną zapewniającą warunki bytowe do praktykowania wolności artystycznej i twórczej.

4. Przewidywane skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne i źródła finansowania.

Spodziewane skutki wprowadzenia nowych regulacji to zwiększenie bezpieczeństwa socjalnego artystów i twórców w Polsce, zapewnienie warunków do nieskrępowanej wolności twórczej, wspieranie budowy i zachowania dziedzictwa narodowego oraz zwiększenie innowacyjności gospodarki.

Źródła finansowania:

- 1) dotacje celowe z budżetu państwa; wysokość dotacji celowej określa ustawa budżetowa w części budżetowej, której dysponentem jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego;
- 2) odsetki od wolnych środków Funduszu przekazanych w zarządzanie zgodnie z przepisami o finansach publicznych;
- 4) inne przychody.

5. Źródła finansowania, jeżeli projekt niesie obciążenia dla budżetu państwa lub jednostek samorządu terytorialnego.

Maksymalny limit wydatków z budżetu państwa przeznaczonych na wykonywanie zadań ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego wynikających z niniejszej ustawy wynosi w roku:

- 1) 2021 r. – 8 mln zł;
- 2) 2022 r. – 8 mln zł;
- 3) 2023 r. - 8 mln zł;
- 4) 2024 r. – 8 mln zł;
- 5) 2025 r. – 8 mln zł;
- 6) 2026 r. – 8 mln zł;
- 7) 2027 r. – 8 mln zł;
- 8) 2028 r. – 8 mln zł;
- 9) 2029 r. – 8 mln zł;
- 10) 2030 r. – 8 mln zł.

Maksymalny limit wydatków z budżetu państwa przeznaczonych na dotację celową z budżetu państwa dla Funduszu Wsparcia Artystów Zawodowych w roku:

1. 2021 r. – 300 mln zł;
2. 2022 r. – 380 mln zł;
3. 2023 r. - 300 mln zł;
4. 2024 r. – 300 mln zł;
5. 2025 r. – 300 mln zł;
6. 2026 r. – 300 mln zł;
7. 2027 r. – 300 mln zł;
8. 2028 r. – 300 mln zł;

9. 2029 r. – 300 mln zł;
10. 2030 r. – 300 mln zł.

Maksymalny limit wydatków z Funduszu Wsparcia Artystów Zawodowych w latach 2021-2030, będących skutkiem finansowym niniejszej ustawy wynosi w roku:

- 1) 2021 r. – 300 mln zł;
- 2) 2022 r. – 300 mln zł;
- 3) 2023 r. - 300 mln zł;
- 4) 2024 r. – 300 mln zł;
- 5) 2025 r. – 300 mln zł;
- 6) 2026 r. – 300 mln zł;
- 7) 2027 r. – 300 mln zł;
- 8) 2028 r. – 300 mln zł;
- 9) 2029 r. – 300 mln zł;
- 10) 2030 r. – 300 mln zł.

Źródła finansowania:

- 1) dotacje celowe z budżetu państwa; wysokość dotacji celowej określa ustawa budżetowa w części budżetowej, której dysponentem jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego;
- 2) odsetki od wolnych środków Funduszu przekazanych w zarządzanie zgodnie z przepisami o finansach publicznych;
- 3) inne przychody.

Projekt nie niesie obciążeń dla jednostek samorządu terytorialnego.

6. Założenia projektów podstawowych aktów wykonawczych

Minister właściwy do spraw kultury i dziedzictwa narodowego winien na mocy niniejszej ustawy wydać rozporządzenie nadające statut Polskiej Izbie Artystów, zapewniając apolityczny charakter instytucji i tworząc dla niej szczegółowe podstawy prawne, nieuregulowane w niniejszej Ustawie.

Zgodnie z art. 36 projektu artystom zawodowym, których przeciętny miesięczny dochód będzie niższy niż przeciętne wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku kalendarzowym, oraz artystom zawodowym będącym absolwentami studiów II stopnia uczelni artystycznych lub ogólnokształcących szkół baletowych niezależnie od osiągniętych dochodów w ciągu pięciu lat następujących bezpośrednio po ww. kształcenia, przysługiwać będzie na ich wniosek dopłata do opłacanych przez nich składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne.

Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, wysokość przysługującej dopłaty, uwzględniając podstawowe założenia, że dopłata:

- powinna wynosić od 50% do 80% obowiązkowych składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, liczonych od podstawy ich wymiaru nie wyższej niż równowartość 60% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku poprzednim ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego;
- jej wysokość będzie uzależniona od uzyskiwanego w poprzednim roku przeciętnego miesięcznego dochodu artysty zawodowego.

Po wejściu w życie ustawy utworzona zostanie Polska Izba Artystów, będąca państwową osobą prawną w rozumieniu art. 9 pkt 14 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869), do zadań której należeć będzie m.in. rozpatrywanie spraw związanych z potwierdzaniem i weryfikowaniem statusu artysty zawodowego, rozpatrywanie spraw związanych ze wsparciem opłacania przez artystów zawodowych składek na ubezpieczenia społeczne. Organami Izby będzie Dyrektor oraz Rada Izby. Rada Izby określać będzie, w drodze uchwały tryb wyboru członków Rady Izby oraz wysokość wynagrodzenia członka Rady Izby za udział w posiedzeniu, uwzględniając funkcje pełnione przez członków Rady Izby i zakres obowiązków członków Rady Izby.

Z uwagi na konieczność powołania po wejściu w życie ustawy organów Polskiej Izby Artystów konieczne jest określenie zasad i trybu wyboru członków Rady Izby pierwszej kadencji oraz wysokości wynagrodzenia przysługującego członkom Rady pierwszej kadencji.

Proponuje się w art. 59 ust. 4 pkt 1, aby minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określił w drodze rozporządzenia tryb wyboru w pierwszej kadencji członków wybranych przez organizacje reprezentatywne oraz członków wybranych przez artystów zawodowych, w tym próg liczebności, od którego organizacje uznawane za najliczniejsze tj reprezentatywne. Minister określając tryb wyboru członków Rady Izby powinien kierować się koniecznością zapewnienia przejrzystego i rzetelnego sposobu wyłaniania członków rady Izby.

Ponadto w art. 59 ust. 4 pkt 2 zawarta została delegacja dla ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego do określenia w drodze rozporządzenia wysokości wynagrodzenia przysługującego członkom za udział w posiedzeniu Rady Izby pierwszej kadencji. uwzględniając funkcje pełnione przez członków Rady Izby i zakres obowiązków członków Rady Izby.

Określając wysokość przedmiotowego wynagrodzenia minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego musi wziąć pod uwagę, fakt, że wynagrodzenie za jedno posiedzenie Rady Izby nie może przekroczyć 50% minimalnego wynagrodzenia określonego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz.U. z 2018 r. poz. 2177, z późn. zm.), obowiązującego w dniu powołania Rady Izby.

Status artysty zawodowego, w myśl art. 26 projektu ustawy przysługuje:

- absolwentom studiów II stopnia uczelni artystycznych lub ogólnokształcących szkół baletowych;
- osobom fizycznym, które wykażą osiągnięcie dochodu na określonym poziomie z wykonywanej działalności artystycznej lub twórczej w okresie trzech lat przed złożeniem wniosku o potwierdzenie status artysty zawodowego;
- osobom fizycznym, które nie wykażą osiągnięcia dochodu, a które mają udokumentowany dorobek artystyczny, potwierdzony przez organizację reprezentatywną.

Progi przychodu, jaki muszą uzyskać artyści zawodowi w poszczególnych zawodach, aby utrzymać status artysty zawodowego, określać będzie w drodze uchwały Rada Polskiej Izby Artystów.

Z uwagi na konieczność powołania po wejściu w życie ustawy organów Polskiej Izby Artystów do czasu podjęcia przez Radę Izby ww. uchwały progi przychodu, jaki muszą uzyskać artyści zawodowi w poszczególnych zawodach, aby utrzymać status artysty zawodowego, określić powinien w drodze rozporządzenia minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Ponadto minister właściwy do spraw kultury i dziedzictwa narodowego określi w drodze rozporządzenia listę zawodów artystycznych, dla których ustalana jest reprezentatywność, biorąc pod uwagę specyfikę i zróżnicowanie prowadzonej działalności twórczej i artystycznej obowiązującą do czasu wyboru Rady Izby. Rzeczony minister w rozporządzeniu winien kierować się zasadą przeciwdziałania wykluczeniom z systemu ze względu na specyfikę działalności twórczej i artystycznej.

7. Ocena zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

SEKRETARIAT ZŁOY SZEFAN
LIZ DS. MRO. 55. 2021
Data wpływu 27.01.2021

L.dz. SPS-WP.020.17.6.2021

Data wpływu 27.01.2021

BIURO ANALIZ SEJMOWYCH
KANCELARII SEJMU

Warszawa, 26 stycznia 2021 r.

BAS-WAPM-105/21

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o statusie artysty zawodowego (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Krzysztof Mieszkowski)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2019 r. poz. 1028, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

W projekcie ustawy przewidziano utworzenie Polskiej Izby Artystów, zwanej dalej „Izbą”, będącej państwową osobą prawną¹. Do zadań Izby należałoby: rozpatrywanie spraw związanych z potwierdzaniem i weryfikowaniem statusu artysty zawodowego oraz spraw związanych ze wsparciem opłacania przez artystów zawodowych składek na ubezpieczenia społeczne, prowadzenie rejestru artystów zawodowych, wydawanie artystom Karty Artysty Zawodowego i zajmowanie się sprawami związanymi z Kartą, wsparcie socjalne dla artystów zawodowych, wspieranie twórczości i działalności artystycznej oraz prowadzenie badań, działalności wydawniczej oraz szkoleniowej. Proponowana ustawa zawiera przepisy określające: definicje ustawowe; ustrój, organizację i gospodarkę finansową Izby; zasady i sposób potwierdzania statusu artysty zawodowego; zasady i sposób weryfikacji statusu artysty zawodowego; uprawnienia przysługujące artystom zawodowym.

¹ W rozumieniu art. 9 pkt 14 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, ze zmianami).

W projekcie zawarto przepisy zmieniające ustawy: z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych², z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych³ oraz z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych⁴. Proponowane zmiany dotyczą m.in.: objęcia zwolnieniem przedmiotowym z podatku dochodowego od osób fizycznych wartości egzemplarzy autorskich uzyskanych przez twórcę na podstawie art. 63 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych – do wysokości wartości 5 egzemplarzy; objęcia artystów zawodowych obowiązkowymi ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi oraz ubezpieczeniami zdrowotnymi.

Projekt zawiera postanowienia przejściowe. Proponowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem przepisów określonych w art. 65 projektu, które weszłyby w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem

Ze względu na treść projektu ustawy należy wskazać:

- art. 45 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (dalej: TfUE), ustanawiający swobodę przepływu pracowników wewnątrz Unii,
- art. 107 i art. 108 TfUE dotyczące pomocy państwa,
- rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis*⁵ (dalej: rozporządzenie 1407/2013),
- rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu⁶ (dalej: rozporządzenie 651/2014),
- rozporządzenie Rady (UE) 2015/1589 z dnia 13 lipca 2015 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej⁷ (dalej: rozporządzenie 2015/1589),
- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE⁸ (dalej: RODO).

² Dz. U. z 2020 r. poz. 1426, ze zmianami.

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 266, ze zmianami.

⁴ Dz. U. z 2020 r. poz. 1398, ze zmianami.

⁵ Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013 r., str. 1, ze zmianami.

⁶ Dz. Urz. UE L 187 z 26.6.2014 r., str. 1, ze zmianami.

⁷ Dz. Urz. UE L 248 z 24.9.2015 r., str. 9.

⁸ Dz. Urz. UE L 119 z 4.5.2016 r., str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 127 z 23.5.2018 r., str. 2.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

3. Opiniowany projekt ustawy wymaga oceny zgodności z prawem Unii Europejskiej w następujących kwestiach: 1) zgodności z zasadą swobodnego przepływu pracowników wewnątrz Unii (art. 45 TfUE), 2) zgodności z unijnymi zasadami pomocy państwa, 3) zgodności z unijnymi regulacjami dotyczącymi ochrony danych osobowych (określonymi w RODO).

3.1. W art. 9 pkt 1 projektu ustanowiono wymóg obywatelstwa polskiego w odniesieniu do osoby będącej członkiem Rady Izby. Oznacza to, że członkiem Rady Izby nie będzie mogła być osoba, która nie jest obywatelem polskim. Ponadto zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 4 projektu członkostwo w Radzie Izby ma wygasać z mocy prawa przed upływem kadencji z powodu niewypełniania wymogu posiadania obywatelstwa polskiego. Członkostwo w Radzie Izby byłoby więc wykluczone w odniesieniu do obywateli innych niż RP państw członkowskich UE. Proponowany przepis należy ocenić pod kątem zgodności z zasadą swobody przepływu pracowników w rozumieniu art. 45 TfUE.

Zasada swobodnego przepływu pracowników wewnątrz Unii obejmuje zniesienie wszelkiej dyskryminacji ze względu na przynależność państwową między pracownikami państw członkowskich w zakresie zatrudnienia (art. 45 ust. 1 i 2 TfUE). Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dalej: Trybunał) swoboda przepływu pracowników oznacza zniesienie także barier o charakterze niedyskryminującym. Za sprzeczne z art. 45 TfUE Trybunał uznaje regulacje krajowe, które uniemożliwiają lub zniechęcają pracownika – obywatela UE do skorzystania ze swobody przemieszczania się do innego państwa członkowskiego. Postanowienia art. 45 TfUE nie mają jednak zastosowania do zatrudnienia w administracji publicznej (art. 45 ust. 4 TfUE). Wyłączenie to ma charakter wyjątku, nie można więc traktować go rozszerzająco. Jego treść, wraz z pojęciem „administracja publiczna”, jest przedmiotem orzecznictwa Trybunału.⁹

Trybunał stwierdził, że pojęcie administracji publicznej w rozumieniu przepisów TfUE należy interpretować i stosować jednolicie w całej Unii i w związku z tym nie może być w pełni pozostawione uznaniu państw członkowskich. Zgodnie z orzecznictwem Trybunału art. 45 ust. 4 TfUE będzie

⁹ Zob. m.in. wyrok Trybunału z 17 grudnia 1980 r. w sprawie Komisja przeciwko Belgii, 149/79, ECLI:EU:C:1980:297, pkt. 10, 12, 18 i 19, wyrok Trybunału z 16 czerwca 1987 r. w sprawie Komisja przeciwko Włochom, 225/85, ECLI:EU:C:1987:284, pkt 7, wyrok Trybunału z dnia 2 lipca 1996 r. w sprawie Komisja przeciwko Grecji, C-290/94, ECLI:EU:C:1996:265, pkt 2, wyrok Trybunału z dnia 30 września 2003 r. w sprawie Colegio de Oficiales de la Marina Mercante Española, C-405/01, ECLI:EU:C:2003:515, pkt 40, wyrok Trybunału z 30 września 2003 r. w sprawie Anker i inni, C-47/02, ECLI:EU:C:2003:516, pkt. 57–60, wyrok Trybunału z 10 września 2014 r. w sprawie Haralambidis, C-270/13, ECLI:EU:C:2014:2185, pkt. 42–45, wyrok Trybunału z 6 października 2015 r. w sprawie Brouillard, C-298/14, ECLI:EU:C:2015:652, pkt. 30–32, wyrok Trybunału z 22 czerwca 2017 r. w sprawie Bechtel, C-20/16, pkt. 34 i 35.

miał zastosowanie tylko do stanowisk, które są związane z bezpośrednim lub pośrednim udziałem w wykonywaniu władzy powierzanej przez prawo publiczne oraz funkcji, które mają na celu ochronę ogólnych interesów państwa lub władz publicznych i wymagają zatem od osób dysponujących tymi uprawnieniami istnienia szczególnego relacji solidarności z państwem oraz wzajemności praw i obowiązków leżących u podstaw więzów obywatelstwa. Trybunał stoi na stanowisku, że art. 45 ust. 4 TfUE może być zastosowany wówczas, gdy wykonywanie uprawnień przyznanych przez prawo publiczne odbywa się regularnie oraz nie jest bardzo niewielką częścią prowadzonej aktywności. Wyłączenia określonego w art. 45 ust. 4 TFUE nie stosuje się natomiast do stanowisk, które podlegają wprawdzie państwu lub innym podmiotom prawa publicznego, jednak nie wiążą się ze współdziałaniem przy wykonywaniu zadań należących do administracji publicznej we właściwym znaczeniu.

Dodatkową wskazówką interpretacyjną może być treść komunikatu Komisji z 11 grudnia 2002 r. dotyczącego swobody przepływu pracowników¹⁰ oraz komunikatu Komisji z 13 lipca 2010 r. do Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów *Potwierdzenie zasady swobodnego przepływu pracowników: prawa oraz główne zmiany*¹¹. Komisja Europejska uważa, że wyjątek dotyczący administracji publicznej odnosi się przede wszystkim do sił zbrojnych, policji, wymiaru sprawiedliwości, administracji skarbowej oraz dyplomacji¹². Może odnosić się do stanowisk w administracji publicznej szczebla centralnego lub lokalnego, których sprawowanie zakłada wykonywanie władzy państwowej, w związku z procesem tworzenia lub stosowania prawa oraz nadzoru nad jednostkami podporządkowanymi. Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Komisja podkreśla, że art. 45 ust. 4 TfUE ma charakter wyjątku, który należy interpretować w sposób zawężający, a kryteria kwalifikujące do skorzystania z wyjątku należy rozpatrywać indywidualnie.

Na gruncie przepisów projektu powstaje pytanie, czy w odniesieniu do członkostwa w Radzie Izby ma zastosowanie wyjątek określony w art. 45 ust. 4 TfUE, a więc czy stanowisko to jest wyłączone ze swobody przepływu pracowników wewnątrz Unii.

W myśl przepisów proponowanej ustawy do zadań Rady Izby, będącej jedną z dwóch ustawowych organów Izby, należałoby: wydawanie decyzji w sprawie potwierdzania statusu artysty zawodowego oraz decyzji w sprawie utrzymania albo zmiany decyzji o potwierdzeniu statusu artysty zawodowego; wybór i powołanie Dyrektora Izby (tj. drugiego z organów Izby) oraz ustalania

¹⁰ *Communication from the Commission "Free movement of workers – achieving the full benefits and potential"* (COM(2002) 694 final). Dokument niedostępny w języku polskim.

¹¹ KOM(2010) 373 wersja ostateczna.

¹² Jednocześnie Komisja Europejska wyraźnie zastrzega, że nie wszystkie stanowiska w wymienionych przez nią dziedzinach administracji publicznej wiążą się ze wykonywaniem władzy publicznej i odpowiedzialnością za ochronę ogólnych interesów państwa.

jego wynagrodzenia; badanie reprezentatywności organizacji reprezentatywnych; określanie listy zawodów artystycznych, dla których ustalana jest reprezentatywność; określenie trybu wyboru pięciu członków Rady Izby wybieranych przez organizacje reprezentatywne oraz wyboru ośmiu członków Rady Izby wybieranych przez artystów zawodowych; oraz określenie wysokości wynagrodzenia członków Rady Izby (m.in. art. 6 pkt 2, art. 12, art. 13, art. 14, art. 17–art. 20, art. 26 ust. 3, art. 28 ust. 5, art. 29, art. 30 projektu). W myśl art. 33 ust. 1 projektu od decyzji Rady Izby w sprawie potwierdzenia statusu artysty zawodowego, jego weryfikacji i bezterminowego potwierdzenia, przysługiwałoby odwołanie do ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Do postępowań w tych sprawach byłyby stosowane przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego¹³ (art. 33 ust. 2 projektu). Zgodnie z art. 40 ust. 2 projektu Rada Izby, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego i ministra właściwego do spraw finansów publicznych, określałaby, w drodze uchwały, szczegółowe warunki uzyskiwania dofinansowania realizacji zadań określonych w tym przepisie (tj. wypłaty zapomóg dla artystów zawodowych oraz innych form wsparcia artystów zawodowych), tryb składania wniosków oraz przekazywania środków Funduszu Wsparcia, stanowiącego państwowy fundusz celowy.

Biorąc pod uwagę kompetencje Rady Izby i zakres wykonywanych przez nią zadań publicznych należy uznać, że członkostwo w Radzie Izby wymaga istnienia szczególnych relacji w stosunku do państwa, wynikających z więzów obywatelstwa. Pełnienie tych funkcji jest więc zatrudnieniem w administracji publicznej i spełnia kryterium wyjątku przewidzianego w art. 45 ust. 4 TfUE. Należy uznać, że w omawianym przypadku wymóg obywatelstwa polskiego jest usprawiedliwiony, zasada swobody przepływu pracowników nie ma zastosowania, a projektowany przepis nie jest sprzeczny z prawem UE.

3.2. Projekt ustawy przewiduje rozwiązania, które należy ocenić w świetle unijnych reguł dotyczących pomocy państwa.

Ze względu na przedmiot projektu ustawy należy uwzględnić art. 107 i art. 108 TfUE ustalające zasady przyznawania pomocy przedsiębiorstwom przez państwa członkowskie. Zgodnie z art. 107 ust. 1 TfUE z zastrzeżeniem innych postanowień przewidzianych w TfUE, wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiejkolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi.

Zakaz udzielania pomocy państwa nie jest jednak bezwzględny. Za zgodną z rynkiem wewnętrznym może np. być uznana pomoc ma wspieranie

¹³ Dz. U. z 2020 r. poz. 256, ze zmianami.

kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego, o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej i konkurencji w Unii w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem (art. 107 ust. 3 lit. d TfUE).

W myśl orzecznictwa Trybunału pomoc udzielona przez państwo członkowskie przedsiębiorcy jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym, jeżeli spełnia cztery przesłanki: 1) pomoc została udzielona przez państwo członkowskie lub przy użyciu jego zasobów, 2) pomoc stanowi dla przedsiębiorstwa korzyść, 3) pomoc ma charakter selektywny, 4) pomoc grozi zakłóceniem lub zakłóca konkurencję oraz wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Przesłanki te muszą być spełnione kumulatywnie¹⁴.

Zgodnie z art. 108 ust. 3 TfUE Komisja Europejska jest informowana, w czasie odpowiednim do przedstawienia swoich uwag, o wszelkich planach przyznania lub zmiany pomocy. Jeżeli uzna, że plan nie jest zgodny z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 TfUE, wszczyna bezzwłocznie procedurę wyjaśniającą¹⁵. Państwo członkowskie nie może wprowadzić w życie projektowanych środków, dopóki procedura ta nie doprowadzi do wydania decyzji końcowej w trybie rozporządzenia 2015/1589. Rozporządzenie to stanowi, że zainteresowane państwo członkowskie zgłasza Komisji w odpowiednim czasie wszelkie plany przyznania nowej pomocy (art. 2 ust. 1). Nową pomocą jest każda pomoc, czyli programy pomocowe i pomoc indywidualna, która nie jest pomocą istniejącą, włącznie ze zmianami istniejącej pomocy (art. 1 lit. c rozporządzenia 2015/1589). Programem pomocowym jest każde działanie, na którego podstawie, bez potrzeby dalszych środków wdrażających, można dokonać wypłat pomocy indywidualnej na rzecz przedsiębiorstw określonych w akcie w sposób ogólny i abstrakcyjny oraz każde działanie, na którego podstawie pomoc, która nie jest związana z konkretnym projektem, może zostać przyznana jednemu lub kilku przedsiębiorstwom na czas nieokreślony lub w nieokreślonej kwocie (art. 1 lit. d 2015/1589).

Wykonaniu art. 108 ust. 3 TfUE służy, na gruncie polskiego prawa krajowego, ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej¹⁶. Stosownie do art. 12 ust. 1 tej ustawy projekty programów pomocowych (programem pomocowym jest np. projekt ustawy przewidujący udzielanie pomocy publicznej) wymagają uzyskania opinii Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK). Opinie te zawierają m.in. stanowisko, czy projekt przewiduje udzielanie pomocy publicznej, stanowisko w sprawie zgodności pomocy publicznej z rynkiem wewnętrznym, propozycje zmian przedstawione w celu zapewnienia zgodności postanowień projektu z rynkiem wewnętrznym, stanowisko w sprawie obowiązku notyfikacji

¹⁴ Wyrok Trybunału z 24 lipca 2003 r. w sprawie, Altmark, C-280/00, EU:C:2003:415; wyrok Sądu Pierwszej Instancji (dalej: SPI) z 22 lutego 2006 r. w sprawie EURL Le Levant 001 i in. przeciwko Komisji, T-34/02, EU:T:2006:59.

¹⁵ Procedura wyjaśniająca jest uregulowana w art. 108 ust. 2 TfUE.

¹⁶ Dz. U. z 2020 r. poz. 708.

projektu. Podmioty właściwe do wystąpienia z wnioskiem o wydanie opinii określają art. 13 i art. 16a ustawy. Z wnioskiem takim występuje organ administracji publicznej opracowujący projekt programu pomocowego, natomiast w przypadku projektu ustawy będącej programem pomocowym opracowanym przez podmiot niebędący organem administracji publicznej, o opinię i przekazanie do Komisji Europejskiej projektu, w celu dokonania jego notyfikacji, występuje organ właściwy na podstawie Regulaminu Sejmu. Organem tym jest Marszałek Sejmu (art. 10 ust. 1 pkt 10a Regulaminu Sejmu). Wniosek jest kierowany do Prezesa UOKiK. Decyzję w sprawie dokonania notyfikacji podejmuje, po zapoznaniu się z opinią Prezesa UOKiK, Rada Ministrów (art. 16 ust. 2 ustawy). Prezes UOKiK, za pośrednictwem Stałego Przedstawicielstwa RP przy UE w Brukseli, dokonuje notyfikacji projektu programu pomocowego, czyli przekazuje Komisji projekt ustawy, by Komisja mogła dokonać oceny planowanej pomocy ze rynkiem wewnętrznym.

Niektóre rodzaje pomocy są uznane za zgodne z rynkiem wewnętrznym i zwolnione z obowiązku notyfikacji, o którym mowa w art. 108 ust. 3 TfUE, na mocy rozporządzeń Komisji. Należy do nich rozporządzenie 1407/2013. Zgodnie z rozporządzeniem 1407/2013 pomoc, która spełnia wszystkie warunki w nim określone, w szczególności dotyczące wielkości i okresu, w którym jest udzielana, jest uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym i zwolniona z obowiązku notyfikacyjnego. Innym rozporządzeniem, które zwalnia z obowiązku notyfikacji niektóre rodzaje pomocy uznane za zgodne z rynkiem wewnętrznym jest rozporządzenie 651/2014. Także w tym przypadku pomoc będzie zwolniona z obowiązku notyfikacji wyłącznie w przypadku spełnienia wszystkich warunków określonych w rozporządzeniu.

a) Zgodnie z art. 3 ust. 1 projektu Polska Izba Artystów (dalej: PIA) ma być państwową osobą prawną. Do jej zadań należeć będzie m.in. prowadzenie badań, działalności wydawniczej oraz szkoleniowej (art. 4 pkt 7 projektu). Wśród źródeł przychodu PIA projekt wymienia m.in. coroczne dotacje podmiotowe z budżetu państwa i dotacje celowe z budżetu państwa przeznaczone m.in. na realizację zadań PIA, a także przychody z działalności gospodarczej, polegającej w szczególności na komercjalizacji wyników prowadzonych badań oraz działalności wydawniczej i szkoleniowej (art. 48 pkt 1, pkt 2 lit. a oraz pkt 5 w związku z art. 49 ust. 1 projektu). Działalność gospodarcza PIA podlegać ma wyodrębnieniu pod względem finansowym i rachunkowym z działalności związanej z realizacją jej zadań (art. 49 ust. 2 projektu). Działalność gospodarcza PIA nie będzie mogła być finansowana z dotacji podmiotowej z budżetu państwa (art. 49 ust. 3 projektu). Podobnego ograniczenia projekt nie przewiduje w odniesieniu do dotacji celowej. Wręcz przeciwnie – dotacja celowa z budżetu państwa ma być przeznaczana m.in. na prowadzenie badań, działalności wydawniczej oraz szkoleniowej (art. 48 pkt 2 lit. a w związku z art. 4 pkt 7 projektu), a działalność gospodarcza PIA ma polegać m.in. na komercjalizacji wyników prowadzonych badań oraz działalności wydawniczej i szkoleniowej

(art. 49 ust. 1 projektu). W konsekwencji należy stwierdzić, że projekt przewiduje możliwość wsparcia z budżetu państwa działalności gospodarczej prowadzonej przez PIA.

Wsparcie to należy uznać za pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TfUE. W sposób oczywisty spełnione są trzy pierwsze kryteria uznania za pomoc. Wsparcie pochodzi od państwa, stanowi korzyść dla przedsiębiorstwa i ma charakter selektywny – jest udzielane tylko jednemu przedsiębiorcy. Odnośnie do czwartego kryterium – zakłócenie lub groźba zakłócenia konkurencji oraz wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi – należy zaznaczyć, że w orzecznictwie Trybunału przyjmuje się, że dla jej zaistnienia nie jest konieczne wykazanie faktycznego wpływu pomocy na wymianę handlową między państwami członkowskimi i rzeczywistego zakłócenia konkurencji. Wystarczające jest wykazanie jedynie potencjalnego wpływu pomocy na tę wymianę handlową i zakłócenie konkurencji¹⁷. Nie jest również konieczne, by przedsiębiorstwa korzystające z udzielanej pomocy uczestniczyły w wewnątrzunijnej wymianie handlowej. Przyznane im korzyści mogą bowiem utrudniać wejście na rynek wewnętrzny danego państwa przedsiębiorcom z innych państw członkowskich lub też wejście na rynek innego państwa członkowskiego. Przyjmuje się, że nawet pomoc o stosunkowo niewielkim zakresie może zostać uznana za wpływającą na wymianę handlową między państwami członkowskimi, jeżeli w sektorze, w którym działają przedsiębiorstwa korzystające z niej, istnieje silna konkurencja.

W świetle przytoczonego orzecznictwa Trybunału należy uznać, że istnieje prawdopodobieństwo spełnienia tej przesłanki, gdyż przyznawane dotacje mogą hipotetycznie zakłócać lub grozić zakłóceniom konkurencji oraz wpływać na wymianę handlową między państwami członkowskimi.

Projekt ustawy nie zawiera postanowień, które umożliwiałyby uznanie, że pomoc będzie udzielana na zasadach pomocy *de minimis* określonych w rozporządzeniu 1407/2013 i tym samym będzie zwolniona z obowiązku notyfikacji.

Przewidziana pomoc dla PIA nie spełnia także określonych w rozporządzeniu 651/2014 kryteriów uznania za zgodą z rynkiem wewnętrznym i zwolnienia z notyfikacji. W szczególności nie spełnia kryteriów określonych w art. 53 – pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego.

Pomoc przewidziana w art. 48 pkt 2 lit. a w związku z art. 49 ust. 1 i 3 projektu może zostać uznana za program pomocowy w rozumieniu rozporządzenia 2015/1589 i podlegać notyfikacji Komisji Europejskiej w trybie art. 108 ust. 3 TfUE. Pierwszym krajowym elementem procedury notyfikacyjnej jest zaopiniowanie projektu przez Prezesa UOKiK w trybie art. 12 w zw. z art. 16a ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej. Zgodnie z art. 12 tej ustawy projekty programów

¹⁷ Wyrok SPI z 4 września 2009 r. w sprawie *Republika Włoska p. Komisji*, T-211/05, EU:T:2009:304, pkt 152, potwierdzony wyrokiem Trybunału z 24 listopada 2011 r. w sprawie *Republika Włoska p. Komisji*, C-458/09 P, EU:C:2011:769.

pomocowych wymagają uzyskania opinii Prezesa UOKiK.

b) Zgodnie z projektem artyści zawodowi opłacają składki na ubezpieczenia emerytalne, chorobowe, rentowe i zdrowotne na zasadach określonych w przepisach odrębnych. Artystom zawodowym, których przeciętny miesięczny dochód był niższy niż przeciętne wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku kalendarzowym, byłaby przyznawana na wniosek dopłata. Dopłata ma przysługiwać, również na wniosek, artystom zawodowym będącym absolwentami studiów II stopnia uczelni artystycznych lub ogólnokształcących szkół baletowych, niezależnie od osiągniętych dochodów w ciągu pięciu lat następujących bezpośrednio po ukończeniu studiów II stopnia uczelni artystycznych lub ogólnokształcących szkół baletowych. Dopłata ma wynosić od 50 do 80% obowiązkowych składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne (...) (art. 36 ust. 1-4 projektu). Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego ma określić, w drodze rozporządzenia, wysokość dopłaty, w zależności od przeciętnego miesięcznego dochodu, biorąc pod uwagę konieczność utrzymania równowagi budżetowej oraz sytuację majątkową artystów zawodowych (art. 36 ust. 5 projektu).

Dopłata do składek artystów zawodowych pochodziłaby z Funduszu Wsparcia Artystów Zawodowych (dalej: Fundusz), który ma być państwowym funduszem celowym (art. 37 i art. 38 ust. 1 projektu). Przychody Funduszu mają pochodzić m.in. z dotacji celowej z budżetu państwa (art. 39 pkt 1 projektu).

Artyści zawodowi, którzy będą otrzymywali dopłaty z Funduszu, mogą prowadzić działalność gospodarczą (projekt nie przewiduje w tej mierze żadnych ograniczeń). W konsekwencji, z projektowanej ustawy wynika, że prowadzący działalność gospodarczą artyści zawodowi będą mogli otrzymywać wsparcie ze środków publicznych, co należy uznać za pomoc państwa.

Wsparcie to należy uznać za pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TfUE. Podobnie jak w przypadku pomocy dla PIA w sposób oczywisty spełnione są trzy pierwsze kryteria uznania za pomoc. Wsparcie pochodzi od państwa, stanowi korzyść dla przedsiębiorstwa i ma charakter selektywny – jest udzielane tylko niektórym przedsiębiorcom. Odnośnie do czwartego kryterium należy przypomnieć, że wystarczający jest potencjalny wpływ na wymianę handlową i potencjalne zakłócenie konkurencji (zob. wyżej pkt 3.2.a niniejszej opinii).

Projekt ustawy nie zawiera postanowień, które umożliwiałyby uznanie, że pomoc będzie udzielana na zasadach pomocy *de minimis* określonych w rozporządzeniu 1407/2013 i tym samym będzie zwolniona z obowiązku notyfikacji.

Przewidziana pomoc dla PIA nie spełnia także określonych w rozporządzeniu 651/2014 kryteriów uznania za zgodą z rynkiem wewnętrznym i zwolnienia z notyfikacji. W szczególności nie spełnia kryteriów określonych w art. 32 i 35 w związku z art. 2 pkt 4 (pomoc przeznaczona na pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji) oraz art. 53 (pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego).

Niezależnie od powyższych ustaleń należy zwrócić uwagę, że przewidziana w projekcie regulacja nie może być uznana za podlegającą notyfikacji program pomocowy, gdyż do jej udzielania konieczne jest jeszcze wydanie rozporządzenia ministra właściwego do spraw kultury i dziedzictwa narodowego określającego wysokość dopłaty (art. 36 ust. 5 projektu). Projektowana regulacja dopiero wraz z rozporządzeniem powinna podlegać notyfikacji Komisji Europejskiej.

3.3. Przepisy projektu przewidują przetwarzanie danych osobowych. Przepisy projektu przewidują przetwarzanie danych osobowych w licznych przypadkach: art. 29 ust. 2 projektu, art. 35 projektu, art. 41 ust. 2 projektu, art. 54 pkt 12 lit. b projektu w zakresie dodania ust. 20 w art. 50 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, art. 56 ust. 4 i 5 projektu. Proponowane przepisy wymagają oceny z punktu widzenia zgodności z przepisami RODO.

Rozporządzenie RODO reguluje ochronę osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych oraz swobodny przepływ danych osobowych. Rozporządzenie chroni podstawowe prawa i wolności osób fizycznych, w szczególności ich prawo do ochrony danych osobowych (art. 1). Rozporządzenie ma zastosowanie do przetwarzania danych osobowych w sposób całkowicie lub częściowo zautomatyzowany oraz do przetwarzania w sposób inny niż zautomatyzowany danych osobowych stanowiących część zbioru danych lub mających stanowić część zbioru danych (art. 2 ust. 1). Przetwarzanie jest zgodne z prawem wyłącznie w przypadkach, gdy – i w takim zakresie, w jakim – spełniony jest co najmniej jeden z warunków wymienionych w art. 6 RODO.

Ze względu na przedmiot projektu ustawy należy zwrócić uwagę na dwa z tych warunków: przetwarzanie jest niezbędne do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze oraz przetwarzanie jest niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi. W przypadku obu wskazanych warunków podstawa przetwarzania musi być określona w prawie Unii Europejskiej lub w prawie krajowym. Cel przetwarzania musi być określony w tej podstawie prawnej lub musi być ono niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi. Podstawa prawna może zawierać przepisy szczegółowe dostosowujące stosowanie RODO, w tym: ogólne warunki zgodności z prawem przetwarzania przez administratora, rodzaj danych podlegających przetwarzaniu, osoby, których dane dotyczą, podmioty, którym można ujawnić dane osobowe, cele, w których można je ujawnić, ograniczenia celu, okresy przechowywania oraz operacje i procedury przetwarzania, w tym środki zapewniające zgodność z prawem i rzetelność przetwarzania. Prawo Unii lub prawo państwa członkowskiego muszą służyć realizacji celu leżącego w interesie publicznym oraz być proporcjonalne do wyznaczonego, prawnie uzasadnionego celu (art. 6 ust. 3 RODO).

Analiza proponowanych przepisów prowadzi do wniosku, że we wszystkich przypadkach, w których projekt przewiduje przetwarzanie danych osobowych, spełnione są kryteria przetwarzania określone w RODO. W konsekwencji, można uznać, że projekt ustawy nie narusza RODO.

4. Konkluzja

Projekt w zakresie art. 48 pkt 2 lit. a w związku z art. 49 ust. 1 i 3 może zostać uznany za plan pomocy państwa w rozumieniu art. 108 ust. 3 TfUE (punkt 3.2.a niniejszej opinii). W związku z tym istnieją podstawy do skierowania przez Marszałka Sejmu wniosku do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o wydanie opinii na podstawie art. 12 w związku z art. 16a ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

Autorzy:

Marcin Fryźlewicz

Bartosz Pawłowski

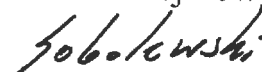
eksperti ds. legislacji

w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:

Wicedyrektor

Biura Analiz Sejmowych

Przemysław Sobolewski

Warszawa, 26 stycznia 2021 r.

BAS-WAPM-106/21

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia

**w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu –
czy poselski projekt ustawy o statusie artysty zawodowego (przedstawiciel
wnioskodawców: poseł Krzysztof Mieszkowski) jest projektem ustawy
wykonującej prawo Unii Europejskiej**

W projekcie ustawy przewidziano utworzenie Polskiej Izby Artystów, zwanej dalej „Izbą”, będącej państwową osobą prawną¹. Do zadań Izby należałoby: rozpatrywanie spraw związanych z potwierdzaniem i weryfikowaniem statusu artysty zawodowego oraz spraw związanych ze wsparciem opłacania przez artystów zawodowych składek na ubezpieczenia społeczne, prowadzenie rejestru artystów zawodowych, wydawanie artystom Karty Artysty Zawodowego i zajmowanie się sprawami związanymi z Kartą, wsparcie socjalne dla artystów zawodowych, wspieranie twórczości i działalności artystycznej oraz prowadzenie badań, działalności wydawniczej oraz szkoleniowej. Proponowana ustawa zawiera przepisy określające: definicje ustawowe; ustrój, organizację i gospodarkę finansową Izby; zasady i sposób potwierdzania statusu artysty zawodowego; zasady i sposób weryfikacji statusu artysty zawodowego; uprawnienia przysługujące artystom zawodowym. W projekcie zawarto przepisy zmieniające ustawy: z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych², z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych³ oraz z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych⁴. Proponowane zmiany dotyczą m.in.: objęcia zwolnieniem przedmiotowym z podatku dochodowego od osób fizycznych wartości egzemplarzy autorskich uzyskanych przez twórcę na podstawie art. 63 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych – do wysokości wartości 5 egzemplarzy; objęcia artystów zawodowych obowiązkowymi

¹ W rozumieniu art. 9 pkt 14 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, ze zmianami).

² Dz. U. z 2020 r. poz. 1426, ze zmianami.

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 266, ze zmianami.

⁴ Dz. U. z 2020 r. poz. 1398, ze zmianami.

ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi oraz ubezpieczeniami zdrowotnymi.
Projekt zawiera postanowienia przejściowe.

Projekt nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa UE.

Projekt ustawy o statusie artysty zawodowego **nie jest projektem ustawy wykonującej** prawo Unii Europejskiej.

Autorzy:

Marcin Fryźlewicz

Bartosz Pawłowski

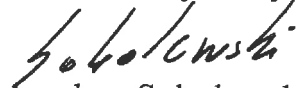
eksperti ds. legislacji

w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:

Wicedyrektor

Biura Analiz Sejmowych

Przemysław Sobolewski

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L.dz. DS-020-30/21.....

Data wpływu 02. 02. 2021

IZBA ARCHITEKTÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KRAJOWA RADA IZBY ARCHITEKTÓW RP

Warszawa, 1 lutego 2021 r.

I.dz.065/KRIA/2021/w

Pan
Dariusz Salamończyk
Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze

W imieniu Krajowej Rady Izby Architektów Rzeczypospolitej Polskiej, w odpowiedzi na pismo z dnia 25 stycznia 2021 r. (znak: SPS-WP.020.17.5.2021), przekazuję ponownie uwagi do poselskiego projektu ustawy o statusie artysty zawodowego.

Wskazuję, iż dokonane przez wnioskodawcę zmiany w projekcie, w postaci ograniczenia źródeł przychodów Funduszu Wsparcia o wpływy z opłat uiszczanych przez producentów i importerów od urządzeń zwielokrotniających oraz czystych nośników nie wpływają na przedstawione przez Izbę Architektów uwagi. Również modyfikacje wprowadzone w regule wydatkowej nie wpływają na aktualność opinii przedstawionej przez Krajową Radę Izby Architektów RP.

W załączniku przekazuję szczegółowe uwagi do projektu ustawy przesłane w dniu 14 stycznia 2021 r.

Z poważaniem,

Wojciech Gwizdak, Architekt IARP

Sekretarz Krajowej Rady Izby Architektów RP

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. SPS-WP.020.17.5.2021.....

Data wpływu 02.02.21.....

IZBA ARCHITEKTÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L.dz. DS-020-31/21.....

Data wpływu02.02.2021...

KRAJOWA RADA IZBY ARCHITEKTÓW RP

Warszawa, 14 stycznia 2021 r.

I.dz. 031/KRIA/2021/w
WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L.dz. SPS-WP-020-180.13.2020
Data wpływu 02.02.21.....

Pan
Dariusz Salamończyk
Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze

W imieniu Krajowej Rady Izby Architektów Rzeczypospolitej Polskiej, w odpowiedzi na pismo z dnia 7 grudnia 2020 r. (znak: SPS-WP-020-180(5)/20), przekazujemy w załączniku uwagi do poselskiego projektu ustawy o statusie artysty zawodowego.

W pierwszej kolejności Krajowa Rada IARP wyraża poparcie dla inicjatyw mających wspierać osoby działające na polu kultury, w tym szczególnie twórców oraz artystów współtworzących kulturę, co zostało podkreślone w preambule przekazanego do konsultacji projektu.

Krajowa Rada IARP jako samorząd zawodowy popiera uznanie architektów – w świetle projektu opiniowanej ustawy – jako twórców, co zbieżne jest również z misją, którą przypisał tej grupie zawodowej ustawodawca w ustawie z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa (Dz.U. z 2019 r., poz. 1117). Zgodnie z ww. ustawą: „*Wykonywanie zawodu architekta polega na współtworzeniu kultury przez projektowanie architektoniczne obiektów budowlanych, ich przestrzennego otoczenia oraz ich realizację, nadzorze nad procesem ich powstawania oraz na edukacji architektonicznej*”.

Należy zauważyć, że w katalogu podmiotów, których ustawa dotyczy (osoby wykonujące działalność artystyczną oraz działalność twórczą) zawód architekta to jedyny zawód, który posiada samorząd zawodowy powołany w drodze odrębnej ustawy, w myśl art. 17 ust. 1 Konstytucji RP. Stąd należy zwrócić uwagę, że dla części architektów zrzeszonych w IARP, którzy będą zainteresowani otrzymaniem wsparcia w formie dopłaty do składki na ubezpieczenie społeczne lub innej formy wsparcia, ustawa generować będzie obowiązek potwierdzenia statusu artysty zawodowego przed inną izbą – Polską Izbą Artystów.

Szczegółowe uwagi do projektu przedstawiamy poniżej.

- 1) Zgodnie z art. 2 ust. 3 działalność twórcza to działalność w zakresie architektury, architektury wnętrz, architektury krajobrazu, urbanistyki, literatury pięknej, tłumaczeń literackich, sztuk plastycznych, muzyki, fotografii, twórczości audiowizualnej, choreografii, lutnictwa artystycznego oraz sztuki ludowej, obejmująca wszelkie czynności związane z tworzeniem dzieła. W ocenie KRIA RP zasadne jest rozważenie uzupełnienia ww. definicji również o wszelkie czynności związane z prezentowaniem dzieła, analogicznie jak ma to miejsce w przypadku działalności artystycznej.

- 2) W art. 2 pkt 4 projektu zawarto definicję legalną „przeciętnego miesięcznego dochodu” odsyłając w tym zakresie do ustawy o świadczeniach rodzinnych. Należy zauważyć, że ustawa ta nie zawiera definicji przeciętnego dochodu, a jedynie definicję „dochodu”. Jednocześnie w projekcie wprowadzono wzór obliczania „przeciętnego dochodu”, gdzie po raz kolejny znalazło się odesłanie do ustawy o świadczeniach rodzinnych, tym razem w zakresie definicji „rocznego dochodu”, który nie został zdefiniowany w tej ustawie. W związku z powyższym, KRIA RP wskazuje na potrzebę doprecyzowania pojęcia oraz sposobu obliczania przeciętnego miesięcznego dochodu.
- 3) W słowniczku do projektu ustawy zawarto definicję „organizacji reprezentatywnej”, której zadaniem ma być potwierdzanie udokumentowanego dorobku artystycznego oraz wyznaczanie i wybór części kandydatów do Rady Izby Artystów. W ocenie Krajowej Rady IARP status organizacji reprezentatywnej powinna posiadać również Izba jako samorząd zawodowy zrzeszający osoby czynnie wykonujące zawód architekta. W związku z tym, należy uzupełnić definicję zawartą w art. 2 pkt 6 o samorząd zawodowy w rozumieniu art. 17 Konstytucji RP przy jednoczesnym wskazaniu w ustawie źródeł finansowania kosztów postępowania o wydanie zaświadczenia potwierdzającego posiadanie dorobku artystycznego.
- 4) Określony w rozdziale 3 tryb potwierdzania dorobku zawodowego wymaga doprecyzowania. Przede wszystkim nie jest jasny status zaświadczenia wydawanego przez organizację reprezentatywną. Zgodnie z art. 22 ust. 2 projektu, załączniki do wniosku o potwierdzenie dorobku artystycznego stanowią „materiały stanowiące potwierdzenie dorobku artystycznego”, natomiast w ust. 5 wskazano, że: „W uzasadnionych przypadkach, w szczególności jeżeli przedstawione przez artystę materiały wymagają uzupełnienia, termin o którym mowa w ust. 1 może zostać przedłużony o kolejne 2 miesiące.” Wydaje się, że jeśli projektodawca wprowadził tu formę, którą jest zaświadczenie stanowiące jedynie potwierdzenie określonych faktów, to samo przedstawienie przez artystę tych materiałów, niezależnie od ich liczby jest podstawą wydania zaświadczenia. Natomiast w obecnej redakcji użycie wyrażenia „w szczególności” wskazuje, że organ może przedłużyć samo postępowanie z różnych przyczyn, w tym „uzupełnienia materiałów”. Jeśli organizacja reprezentatywna ma podejmować decyzję, czy przedstawiony przez artystę materiał jest wystarczający (czy to pod względem ilościowym czy jakościowym) to powinny zostać tu wprowadzone jakiegokolwiek kryteria takiej oceny. W przeciwnym razie zaświadczenie powinno stanowić jedynie dokument potwierdzający złożenie materiałów niepodlegających już dodatkowej ocenie.
- 5) Zgodnie z art. 22 ust. 2 oraz ust. 4 projektu, zarówno wniosek o potwierdzenie dorobku artystycznego, jak i zaświadczenie o jego potwierdzeniu sporządzane są według wzoru. Należy sprecyzować, kto określa przedmiotowe wzory. Jeżeli intencją projektodawcy było wprowadzenie wzoru określonego w drodze rozporządzenia, w projekcie powinien znaleźć się przepis upoważniający do wydania takiego aktu wykonawczego.
- 6) Wątpliwości może budzić redakcja art. 23, zgodnie z którym organizacja reprezentatywna potwierdzając dorobek artystyczny „kieruje się zaleceniami wydanymi przez Radę Izby”. Nie jest jasne, o jakich zaleceniach mowa w projektowanym przepisie oraz na jakim etapie postępowania o wydanie zaświadczenia są one wydawane.
- 7) Redakcja art. 24 ust. 1 może budzić wątpliwości interpretacyjne. Zgodnie z projektowanym przepisem: „Organizacja reprezentatywna może pobierać opłatę za wydanie zaświadczenia, w wysokości nie wyższej niż 3% minimalnego wynagrodzenia przy wydawaniu zaświadczenia, o którym mowa w art. 31.” Należy dookreślić, czy w przepisie ustala się dwie fakultatywne opłaty

- tj. opłata za zaświadczenie, o którym mowa w art. 22 ust. 3 oraz opłata za zaświadczenie, o którym mowa w art. 31. W obecnej redakcji przepis może rodzić wątpliwości. Należy również doprecyzować, czy wysokość opłaty określana będzie na podstawie minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w roku składania wniosku czy też w poprzednim roku.
- 8) Zgodnie z projektowanym art. 26 ust. 3 Rada Izby potwierdzając status w drodze decyzji wskazuje okres, w którym status artysty jest potwierdzony. Jak wskazano w projekcie, okres ten liczony jest od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego. Nie jest jasne, czy chodzi tu o pierwszy dzień miesiąca, w którym wydano decyzję, czy pierwszy dzień miesiąca następującego po miesiącu, w którym wydano decyzję.
 - 9) W art. 26 ust. 3 projektu zobowiązano Radę Izby do określenia okresu, w którym status artysty jest potwierdzony (w drodze decyzji), zaś z art. 29 wynika, że weryfikacja statusu artysty następuje na miesiąc przed upływem 5 lat od wydania decyzji. Należy rozważyć, co w sytuacji, jeśli Rada wskaże dłuższy lub krótszy okres, w którym potwierdzony jest przedmiotowy status. Zasadne wydaje się określenie w przepisie, że weryfikacja następuje na miesiąc przed upływem okresu, na który wydana została decyzja.
 - 10) Zgodnie z art. 34 progi przychodu warunkujące utrzymanie statusu artysty ustala Rada Izby Artystów. W ocenie Krajowej Rady Izby Architektów RP określenie progów dochodów powinno należeć do kompetencji Ministra właściwego do spraw kultury i dziedzictwa narodowego. Progi takie powinny zostać ustalone co najmniej w akcie rangi rozporządzenia, nie zaś w uchwale Rady. Co więcej, w projektowanych przepisach nie zawarto żadnych wytycznych, którymi kierować się ma Rada Izby ustalając przedmiotowe progi.
 - 11) Art. 36 ust. 1 nie posiada żadnej wartości normatywnej, gdyż określa, że „Artyści zawodowi opłacają składki na ubezpieczenia emerytalne, chorobowe, rentowe i zdrowotne na zasadach określonych w przepisach odrębnych.”
 - 12) W art. 36 ust. 2 należy doprecyzować czego dotyczy dopłata przyznawana na wniosek artysty zawodowego – czy dotyczy ona wszystkich rodzajów ubezpieczenia wskazanych w ust. 1 tego artykułu.
 - 13) W ocenie KRIA RP określenie wysokości dopłaty w zależności od przeciętnego miesięcznego dochodu należy do materii ustawowej, kształtuje bowiem główne uprawnienie wynikające z nadania statusu artysty tj. dopłatę do ubezpieczenia społecznego. Podobną uwagę zgłosić można do art. 40 ust. 2, który stanowi upoważnienie do określenia w drodze uchwały Rady Izby Artystów szczegółowych warunków uzyskiwania dofinansowania realizacji niektórych zadań, jak również tryb składania wniosków oraz przekazywania środków.

Krajowa Rada Izby Architektów RP deklaruje dalszą współpracę oraz wsparcie merytoryczne na kolejnych etapach sejmowego procesu legislacyjnego w zakresie działalności architektów jako działalności twórczej.

Z wyrazami szacunku,

Wojciech Gwizdak, Architekt IARP

Sekretarz Krajowej Rady Izby Architektów RP

SĄD NAJWYŻSZY
Rzeczypospolitej Polskiej

Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego

Warszawa, dnia 04 lutego 2021 r.

BSA III-021-25/21

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L.dz. DS-020-18/21(2)

Data wpływu 04.02.2021

Pan

Dariusz Salamończyk

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na pismo z dnia 25 stycznia 2021 r., SPS-WP.020.17.5.2021, uprzejmie informuję, że Sąd Najwyższy działając na podstawie art. 1 pkt 4 ustawy z dnia 8 grudnia 2017r. o Sądzie Najwyższym (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 825) nie zgłasza uwag do *poselskiego projektu ustawy o statusie artysty zawodowego*, albowiem projektowany akt prawny nie jest aktem normatywnym na podstawie którego orzekają i funkcjonują sądy, jak również nie ma on wpływu na sprawy należące do właściwości Sądu Najwyższego.

Z poważaniem,

dr hab. Małgorzata Manowska

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDENTA

L.dz. SPS-UP.020.17.11.2021

Data wpływu 04.02.21

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
DANYCH OSOBOWYCH**
Jan Nowak

Warszawa, dnia 3 lutego 2020 r.

DOL.401.615.2020.WL.RS

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L.dz. DS-175-79/21

Data wpływu03..02..2021....

Pan

Dariusz Salomończyk

Zastępca Szefa

Kancelarii Sejmu

ul. Wiejska 4/6/8

00-902 Warszawa

Elektroniczna skrzynka podawcza:

/KSRP/SkrytkaESP

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo z 25 stycznia 2021 r. (znak: SPS-WP.020.17.5.2021) uprzejmie informuję, że Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych – z punktu widzenia przepisów *rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27.04.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)*¹ – w odniesieniu do **projektu ustawy o statusie artysty zawodowego (przedstawionego w wersji ze stycznia 2021 r.)** uprzejmie informuję, że swoją aktualność zachowują uwagi wyrażone w piśmie z dnia z dnia 29 grudnia 2020 r. DOL.401.615.2020.WL.RS. Jednocześnie to ustawodawca bierze odpowiedzialność za przyjmowanie rozwiązań, które przejdą pozytywnie test zgodności z rozporządzeniem 2016/679, a uwagi Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych mają natomiast charakter ekspercki.

Z wyrazami szacunku,

Prezes Urzędu
Ochrony Danych Osobowych

Jan Nowak

/ - podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/

¹ Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm. Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018 r., s. 2.

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
DANYCH OSOBOWYCH**
Jan Nowak

Warszawa, 29 grudnia 2020 r.

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA NS
L.dz. DS. 175, 168, 20
Data wpływu 30 XII 2020 r.

DOL.401.615.2020.WL.RS

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L.dz. SPS-WP-020-180(15)/20
Data wpływu 30.12.2020

Pan
Dariusz Salomończyk
Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu
ul. Wiejska 4/6/8
00-902 Warszawa
Elektroniczna skrzynka podawcza:
/KSRP/SkrytkaESP

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo z 7 grudnia 2020 r. (znak: SPS-WP-020-180(5)/20) uprzejmie informuję, że Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych – z punktu widzenia przepisów *rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27.04.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)*¹, dalej *rozporządzenie 2016/679* – do projektu ustawy o statusie artysty zawodowego, dalej projekt ustawy, zgłasza następujące uwagi.

Z uwagi na przepisy rozporządzenia 2016/679, w tym regulujące zasady dotyczące przetwarzania danych osobowych (art. 5), odnosząc się do brzmienia poszczególnych przepisów projektu wskazać należy, co następuje.

Ad) Art. 26 ust. 1 pkt 2) projektu ustawy, w brzmieniu: *status artysty zawodowego przysługuje (...) osobom fizycznym, które wykazą osiągnięcie dochodu na określonym poziomie z wykonywanej działalności artystycznej lub twórczej w okresie trzech lat przed złożeniem wniosku*

¹ Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm. Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018 r., s. 2.

o potwierdzenie status artysty zawodowego – wskazać trzeba, że niejasne jest pojęcie „osiągania dochodu na określonym poziomie”. Wymaga ono doprecyzowania przez Projektodawcę gdyż przepisy prawa wprowadzać powinny do porządku prawnego jasne, jednoznaczne kryteria mające wpływ na status osoby, w tym przypadku artysty zawodowego. Jest to niezbędne dla stosowania w komentowanym przepisie zasad dotyczących przetwarzania danych osobowych obowiązujących na podstawie art. 5 rozporządzenia 2016/679, w tym zasady zgodności z prawem, rzetelności i przejrzystości, zasady ograniczenie celu oraz zasady minimalizacji danych². Ich uwzględnienie przez Projektodawcę zapewni nie tylko klarowność wprowadzanych przepisów dla ich adresatów, tj. wykonawców norm i osób, których dane dotyczą i mają być przetwarzane, ale także pozwoli ocenić zasadność projektowanych rozwiązań w trakcie procesu legislacyjnego.

Ad) Art. 29 i art. 30 projektu ustawy – tj. w odniesieniu do przepisów dotyczących weryfikacji statusu artysty zawodowego – wskazać trzeba, że wątpliwości organu nadzorczego budzi **art. 29 ust. 2 projektu ustawy**, w którym przewiduje się, iż *weryfikacja dokonywana jest z urzędu przez Radę Izby na podstawie złożonych przez artystę zawodowego do właściwego dla niego naczelnika urzędu skarbowego zeznań z osiągniętych dochodów z działalności artystycznej lub działalności twórczej w okresie pięciu lat poprzedzających weryfikację, chyba że artysta zawodowy złoży oświadczenie o rezygnacji z weryfikacji.*

Niezbędnym jest doprecyzowanie w projektowanych przepisach na jakich zasadach, w jakim trybie oraz w jakim zakresie i celu ma następować *dostęp Rady Izby do pochodzących z zasobów Urzędu Skarbowego informacji mających status danych osobowych*³, co wymaga także wprowadzenia stosownych rozwiązań w przepisach wiążących administrację skarbową, w tym w zakresie danych objętych tajemnicą skarbową.

Zgodnie z przepisami art. 6 rozporządzenia 2016/679 – z których wynikają zasady zgodności przetwarzania danych osobowych z prawem – przetwarzanie danych osobowych jest zgodne z prawem wyłącznie w przypadkach, gdy - i w takim zakresie, w jakim - spełniony jest co najmniej

² Art. 5 rozporządzenia 2016/679 1. Dane osobowe muszą być:

a) przetwarzane zgodnie z prawem, rzetelnie i w sposób przejrzysty dla osoby, której dane dotyczą ("zgodność z prawem, rzetelność i przejrzystość");
b) zbierane w konkretnych, wyraźnych i prawnie uzasadnionych celach i nieprzetwarzane dalej w sposób niezgodny z tymi celami; dalsze przetwarzanie do celów archiwalnych w interesie publicznym, do celów badań naukowych lub historycznych lub do celów statystycznych nie jest uznawane w myśl art. 89 ust. 1 za niezgodne z pierwotnymi celami ("ograniczenie celu");

c) adekwatne, stosowne oraz ograniczone do tego, co niezbędne do celów, w których są przetwarzane ("minimalizacja danych");

³ art. 4 pkt 1 "dane osobowe" oznaczają wszelkie informacje o zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osobie fizycznej ("osobie, której dane dotyczą"); możliwa do zidentyfikowania osoba fizyczna to osoba, którą można bezpośrednio lub pośrednio zidentyfikować, w szczególności na podstawie identyfikatora takiego jak imię i nazwisko, numer identyfikacyjny, dane o lokalizacji, identyfikator internetowy lub jeden bądź kilka szczególnych czynników określających fizyczną, fizjologiczną, genetyczną, psychiczną, ekonomiczną, kulturową lub społeczną tożsamość osoby fizycznej;

jeden z warunków wskazanych w ust. 1 wskazanego artykułu⁴. Istotne jest także, że gdy przetwarzanie jest niezbędne do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze (art. 6 ust. 1 lit c) oraz gdy przetwarzanie jest niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi (art. 6 ust. 1 lit e), to zgodnie z art. 6 ust. 3 rozporządzenia 2016/679⁵ podstawa przetwarzania, musi być określona zgodnie z wymogami wynikającymi z tego przepisu co do elementów przepisów szczególnych, które regulują przetwarzanie danych osobowych.

Oznacza to, że opiniowane **przepisy projektu ustawy** wymagają doprecyzowania we wskazywanym zakresie.

Art. 35 projektu ustawy określa, że *prowadzenie przez Dyrektora Izby systemu teleinformatycznego, gromadzącego informacje o artystach zawodowych* (ust. 1). Przewiduje się również, że *w systemie zbiera się informacje o: 1) imieniu i nazwisku artysty zawodowego; 2) adresie zamieszkania artysty zawodowego; 3) numerze PESEL, a w razie gdy nie nadano numeru PESEL – serii i numerze dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz datę urodzenia artysty zawodowego; 4) posiadaniu statusu artysty zawodowego; 5) przeprowadzonych weryfikacjach statusu artysty zawodowego; 6) bezterminowym potwierdzeniu statusu artysty zawodowego; 7) zawieszeniu statusu artysty zawodowego; 8) osiągniętych przez artystów zawodowych przychodach z działalności artystycznej lub twórczej; 9) liczebności poszczególnych zawodów artystycznych; 10) liczebności poszczególnych organizacji artystycznych; 11) wydanych kartach artysty zawodowego; 12) przyznanych dopłat* (ust. 2). Planuje się także, że *informacje z systemu udostępnia się artystom zawodowym za pośrednictwem sieci Internet przez indywidualne konta użytkownika* (ust. 3), jak również że *informacje z systemu, o których mowa w ust. 2 pkt 1-7, udostępniane są elektronicznie Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych* (ust. 4). Przepisy te wymagają doprecyzowania co do celu

⁴ Art. 6 ust. 1 rozporządzenia 2016/679 1. Przetwarzanie jest zgodne z prawem wyłącznie w przypadkach, gdy - i w takim zakresie, w jakim - spełniony jest co najmniej jeden z poniższych warunków:

- a) osoba, której dane dotyczą wyraziła zgodę na przetwarzanie swoich danych osobowych w jednym lub większej liczbie określonych celów;
- b) przetwarzanie jest niezbędne do wykonania umowy, której stroną jest osoba, której dane dotyczą, lub do podjęcia działań na żądanie osoby, której dane dotyczą, przed zawarciem umowy;
- c) przetwarzanie jest niezbędne do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze;
- d) przetwarzanie jest niezbędne do ochrony żywotnych interesów osoby, której dane dotyczą, lub innej osoby fizycznej;
- e) przetwarzanie jest niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi;
- f) przetwarzanie jest niezbędne do celów wynikających z prawnie uzasadnionych interesów realizowanych przez administratora lub przez stronę trzecią, z wyjątkiem sytuacji, w których nadrzędny charakter wobec tych interesów mają interesy lub podstawowe prawa i wolności osoby, której dane dotyczą, wymagające ochrony danych osobowych, w szczególności gdy osoba, której dane dotyczą, jest dzieckiem.

Akapit pierwszy lit. f) nie ma zastosowania do przetwarzania, którego dokonują organy publiczne w ramach realizacji swoich zadań.

⁵ Art. 6 ust. 3 rozporządzenia 2016/679 Podstawa przetwarzania, o którym mowa w ust. 1 lit. c) i e), musi być określona:

- a) w prawie Unii; lub
- b) w prawie państwa członkowskiego, któremu podlega administrator.

Cel przetwarzania musi być określony w tej podstawie prawnej lub, w przypadku przetwarzania, o którym mowa w ust. 1 lit. e) - musi być ono niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi. Podstawa prawna może zawierać przepisy szczegółowe dostosowujące stosowanie przepisów niniejszego rozporządzenia, w tym: ogólne warunki zgodności z prawem przetwarzania przez administratora; rodzaj danych podlegających przetwarzaniu; osoby, których dane dotyczą; podmioty, którym można ujawnić dane osobowe; cele, w których można je ujawnić; ograniczenia celu; okresy przechowywania; oraz operacje i procedury przetwarzania, w tym środki zapewniające zgodność z prawem i rzetelność przetwarzania, w tym w innych szczególnych sytuacjach związanych z przetwarzaniem, o których mowa w rozdziale IX. Prawo Unii lub prawo państwa członkowskiego muszą służyć realizacji celu leżącego w interesie publicznym, oraz być proporcjonalne do wyznaczonego, prawnie uzasadnionego celu.

prowadzenia systemu i celu gromadzenia i dalszego przetwarzania danych osobowych, jak również przepisy te powinny odpowiadać ww. wymogom wynikającym z art. 6 rozporządzenia 2016/679.

Wyjaśnienia wymaga czy proponowany system teleinformatyczny posiadać ma status rejestru publicznego w rozumieniu *przepisów ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne*⁶, a jeśli tak to konieczne jest dostosowanie projektowanych rozwiązań do tych przepisów.

Niezbędne jest wyjaśnienie, a w przypadku przyjmowania takich rozwiązań, wyraźne wskazanie kto i na jakich zasadach ma mieć dostęp do danych w tym systemie przechowywanych z poszanowaniem zasady poufności i integralności⁷, w tym przewidzianych w art. 24 i art. 32 (bezpieczeństwo) jak również w art. 25 (ochrona danych w fazie projektowania oraz domyślna ochrona danych) rozporządzenia 2016/679.

Niezbędne jest również **wskazanie w opiniowanych przepisach projektu ustawy okresu przechowywania danych w systemie** (zasada ograniczenia przechowywania danych art. 5 ust. 1 lit. e) rozporządzenia 2016/679⁸).

Sposób sformułowania przepisów **art. 35 ust. 3 projektu ustawy** powoduje również uzasadnione wątpliwości czy przyjmowane rozwiązania mają na celu realizację przez osoby, których dane dotyczą (artystów) ich prawa dostępu i prawa do kopii danych (są to prawa wynikające z art. 15

⁶ Art. 3 pkt 5 ustawy rejestr publiczny - rejestr, ewidencję, wykaz, listę, spis albo inną formę ewidencji, służące do realizacji zadań publicznych, prowadzone przez podmiot publiczny na podstawie odrębnych przepisów ustawowych

⁷ Art. 5 ust 1 lit f) Dane osobowe muszą być przetwarzane w sposób zapewniający odpowiednie bezpieczeństwo danych osobowych, w tym ochronę przed niedozwolonym lub niezgodnym z prawem przetwarzaniem oraz przypadkową utratą, zniszczeniem lub uszkodzeniem, za pomocą odpowiednich środków technicznych lub organizacyjnych ("integralność i poufność")

⁸ Art. 5 ust 1 lit e) Dane osobowe muszą być przechowywane w formie umożliwiającej identyfikację osoby, której dane dotyczą, przez okres nie dłuższy, niż jest to niezbędne do celów, w których dane te są przetwarzane; dane osobowe można przechowywać przez okres dłuższy, o ile będą one przetwarzane wyłącznie do celów archiwalnych w interesie publicznym, do celów badań naukowych lub historycznych lub do celów statystycznych na mocy art. 89 ust. 1, z zastrzeżeniem że wdrożone zostaną odpowiednie środki techniczne i organizacyjne wymagane na mocy niniejszego rozporządzenia w celu ochrony praw i wolności osób, których dane dotyczą ("ograniczenie przechowywania")

rozporządzenia 2016/679⁹, jak również odpowiadać mogłyby motywom 63 i 64 rozporządzenia 2016/679¹⁰).

Doprecyzowania wymaga jakie dokładnie informacje mają być w systemie przetwarzane w związku z określeniami przyjętymi w art. 35 ust. 2 z pkt 5, 8-11 projektu ustawy.

W odniesieniu do rozwiązania przyjętego w art. 35 ust. 4 projektu ustawy dookreślenia wymaga na jakich zasadach ma się odbywać *elektroniczne udostępnianie informacji posiadających status danych osobowych z systemu Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych*. Ze względu na kształtowanie tymi przepisami praw i obowiązków konieczne jest wyczerpujące określenie tych kwestii, zwłaszcza trybu udostępniania, który powinien być wnioskowy, a zatem uwzględniający wytycznych z motywu 31 rozporządzenia 2016/679¹¹.

Art. 43. 1 projektu ustawy - określający rozwiązanie w postaci „Karty Artysty Zawodowego” - zawiera niejasne pojęcie „środka identyfikującego artystę zawodowego”. Doprecyzowania w przedmiotowych przepisach wymaga zatem na czym polegać ma przedmiotowa identyfikacja artysty przy pomocy Karty. Brak jest szczegółowych rozwiązań dotyczących przetwarzania danych osobowych a wprowadzenie takich rozwiązań w powszechnie obowiązujących przepisach ma szczególne znaczenie skoro rozwiązanie to ma się wiązać z „personalizacją” dokumentu. Prawa i obowiązki w tym zakresie muszą wynikać z przepisów rangi ustawy, w szczególności w odniesieniu do aktualnie bliżej nieokreślonych przepisami projektu tak istotnych

⁹ Art. 15 1. Osoba, której dane dotyczą, jest uprawniona do uzyskania od administratora potwierdzenia, czy przetwarzane są dane osobowe jej dotyczące, a jeżeli ma to miejsce, jest uprawniona do uzyskania dostępu do nich oraz następujących informacji:

- a) cele przetwarzania;
- b) kategorie odnośnych danych osobowych;
- c) informacje o odbiorcach lub kategoriach odbiorców, którym dane osobowe zostały lub zostaną ujawnione, w szczególności o odbiorcach w państwach trzecich lub organizacjach międzynarodowych;
- d) w miarę możliwości planowany okres przechowywania danych osobowych, a gdy nie jest to możliwe, kryteria ustalania tego okresu;
- e) informacje o prawie do żądania od administratora sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania danych osobowych dotyczącego osoby, której dane dotyczą, oraz do wniesienia sprzeciwu wobec takiego przetwarzania;
- f) informacje o prawie wniesienia skargi do organu nadzorczego;
- g) jeżeli dane osobowe nie zostały zebrane od osoby, której dane dotyczą - wszelkie dostępne informacje o ich źródle;
- h) informacje o zautomatyzowanym podejmowaniu decyzji, w tym o profilowaniu, o którym mowa w art. 22 ust. 1 i 4, oraz - przynajmniej w tych przypadkach - istotne informacje o zasadach ich podejmowania, a także o znaczeniu i przewidywanych konsekwencjach takiego przetwarzania dla osoby, której dane dotyczą.

¹⁰ Motyw 63 rozporządzenia 2016/679 Każda osoba fizyczna powinna mieć prawo dostępu do zebranych danych jej dotyczących oraz powinna mieć możliwość łatwego wykonywania tego prawa w rozsądnych odstępach czasu, by mieć świadomość przetwarzania i móc zweryfikować zgodność przetwarzania z prawem. Obejmuje to prawo dostępu osób, których dane dotyczą, do danych dotyczących ich zdrowia, na przykład do danych w dokumentacji medycznej zawierającej takie informacje, jak diagnoza, wyniki badań, oceny dokonywane przez lekarzy prowadzących, stosowane terapie czy przeprowadzone zabiegi. Dlatego też każda osoba, której dane dotyczą, powinna mieć prawo do wiedzy i informacji, w szczególności w zakresie celów, w jakich dane osobowe są przetwarzane, w miarę możliwości okresu, przez jaki dane osobowe są przetwarzane, odbiorców danych osobowych, założeń ewentualnego zautomatyzowanego przetwarzania danych osobowych oraz, przynajmniej w przypadku profilowania, konsekwencji takiego przetwarzania. W miarę możliwości administrator powinien mieć możliwość udzielania zdalnego dostępu do bezpiecznego systemu, który zapewni osobie, której dane dotyczą, bezpośredni dostęp do jej danych osobowych. Prawo to nie powinno negatywnie wpływać na prawa lub wolności innych osób, w tym tajemnice handlowe lub własność intelektualną, w szczególności na prawa autorskie chroniące oprogramowanie. Względy te nie powinny jednak skutkować odmową udzielenia osobie, której dane dotyczą, jakichkolwiek informacji. Jeżeli administrator przetwarza duże ilości informacji o osobie, której dane dotyczą, powinien on mieć możliwość zażądania, przed podaniem informacji, by osoba, której dane dotyczą, sprecyzowała informacje lub czynności przetwarzania, których dotyczy jej żądanie.

Motyw 64 rozporządzenia 2016/679 Administrator powinien skorzystać z wszelkich rozsądnych środków w celu zweryfikowania tożsamości żądającej dostępu osoby, której dane dotyczą, w szczególności w kontekście usług internetowych i identyfikatorów internetowych. Administrator nie powinien zatrzymywać danych osobowych wyłącznie w celu reagowania na ewentualne żądania.

¹¹ Motyw 31 rozporządzenia 2016/679 Organy publiczne, którym ujawnia się dane osobowe w związku z ich prawnym obowiązkiem sprawowania funkcji publicznej (takich jak organy podatkowe, organy celne, finansowe jednostki analityki finansowej, niezależne organy administracyjne czy organy rynków finansowych regulujące i nadzorujące rynki papierów wartościowych), nie powinny być traktowane jako odbiorcy, jeżeli otrzymane przez nie dane osobowe są im niezbędne do przeprowadzenia określonego postępowania w interesie ogólnym zgodnie z prawem Unii lub prawem państwa członkowskiego. Żądanie ujawnienia danych osobowych, z którym występują takie organy publiczne, powinno zawsze mieć formę pisemną, być uzasadnione, mieć charakter wyjątkowy, nie powinno dotyczyć całego zbioru danych ani prowadzić do połączenia zbiorów danych. Przetwarzając otrzymane dane osobowe, takie organy powinny przestrzegać mających zastosowanie przepisów o ochronie danych, zgodnie z celami przetwarzania.

kwestii jak: *produkcja blankietów kart tradycyjnych, personalizacja blankietów kart tradycyjnych, dystrybucja Kart oraz przyjmowanie rozwiązań dotyczących systemu teleinformatycznego umożliwiającego obsługę funkcjonalności związanych z kartami elektronicznymi czy systemu teleinformatycznego, za pomocą którego mają być wykonywane czynności związane z realizacją ustawy.*

W art. 45 projektu ustawy regulującym przyznawanie artystom zawodowym uprawnień koniecznym jest wskazanie przez Projektodawcę na jakich zasadach przetwarzane mają być dane osobowe dla realizacji tego celu. Z przepisów ustawy powinny wynikać zasady powierzania przetwarzania zgodnie z wymogami art. 28 rozporządzenia 2016/679, które według przepisów projektu ma następować w drodze umowy. Ewentualnie przepisy powinny określać przetwarzanie danych odpowiednio do wymogów art. 26 rozporządzenia 2016/679, o ile miałyby dochodzić do współadministrowania danymi osobowymi dla realizacji celów w postaci przyznawania artystom zawodowym uprawnień przez podmioty, o których mowa w art. 44 ust. 1 pkt 2, na podstawie umowy zawartej z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Uzasadnionym jest zwrócenie uwagi Projektodawcy na to, że na potrzeby określenia zasad przetwarzania danych osobowych zapewniających stosowanie rozporządzenia 2016/679 w projektowanych przepisach koniecznym jest przeprowadzenie oceny skutków przyjmowanych rozwiązań dla ochrony danych osobowych - wyważenie poszanowania ochrony prywatności i przetwarzania danych osobowych dla przyjmowanych rozwiązań, co powinno mieć miejsce jako jeden z elementów procesu legislacyjnego(art. 35 ust. 10 rozporządzenia 2016/679).

Z wyrazami szacunku,

Prezes Urzędu
Ochrony Danych Osobowych
Jan Nowak
/-podpisano elektronicznie-/

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY

Warszawa, 17 lutego 2021 r.

DMP-1.52.34.2021

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L.dz. *SPS-WP-020-17.8.2021*
Data wpływu *18.02.2021*

Pani Małgorzata Gosiewska
Wicemarszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

w odpowiedzi na pismo z dnia 28 stycznia 2021 r. (znak pisma: SPS-WP-020-17.8.2021), zawierające wniosek o wydanie opinii do poselskiego projektu ustawy o statusie artysty zawodowego, pragnę przedstawić następujące wyjaśnienia.

Przesłany projekt ustawy przewiduje w art. 3 utworzenie Polskiej Izby Artystów, będącej państwową osobą prawną, do zadań której należeć będzie m.in. prowadzenie badań, działalności wydawniczej oraz szkoleniowej. Należy przy tym zauważyć, iż zgodnie z art. 49 projektu ustawy, Izba będzie mogła w ww. zakresie prowadzić działalność gospodarczą. Z art. 48 projektu ustawy wynika natomiast, iż przychodami Izby będą m.in. dotacje celowe oraz środki finansowe pochodzące z Unii Europejskiej, które będą mogły być również przeznaczane na działalność, o której mowa powyżej.

Ponadto zgodnie z art. 36 projektu ustawy artystom zawodowym, których przeciętny miesięczny dochód był niższy niż przeciętne wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku kalendarzowym, przyznawana będzie dopłata do opłacanych przez nich składek na ubezpieczenia emerytalne, chorobowe, rentowe i zdrowotne. Artystom zawodowym będącym absolwentami studiów II stopnia uczelni artystycznych lub ogólnokształcących szkół baletowych dopłata przyznawana będzie niezależnie od osiąganych dochodów w ciągu pięciu lat następujących bezpośrednio po ukończeniu studiów II stopnia uczelni artystycznych lub ogólnokształcących szkół baletowych. Składki współfinansowane będą ze środków Funduszu Wsparcia Artystów Zawodowych (art. 37 projektu ustawy), do którego przychodów należeć będą m.in. dotacje celowe z budżetu państwa (art. 39 projektu ustawy).

Przepis art. 107 ust. 1 TFUE stanowi, iż wsparcie finansowe dla **podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą** podlega przepisom dotyczącym pomocy publicznej, jeżeli jednocześnie spełnione są następujące warunki:

- udzielane jest ono **przez Państwo lub ze środków publicznych**,
- ma charakter **selektywny** (uprzywilejowuje określonego lub określonych przedsiębiorców albo produkcję określonych towarów),
- przedsiębiorca uzyskuje **przysporzenie** na warunkach korzystniejszych, niż oferowane na rynku.
- **grozi zakłóceniem lub zakłóca konkurencję oraz wpływa na wymianę handlową** między Państwami Członkowskimi UE.

W celu rozstrzygnięcia, czy konkretne wsparcie finansowe stanowi pomoc publiczną w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE, należy ocenić, czy zostały spełnione w konkretnym przypadku wszystkie powyżej wymienione przesłanki.

Przede wszystkim należy zauważyć, że przepisy art. 107 ust. 1 TFUE mają zastosowanie wyłącznie wobec **przedsiębiorców**. Podkreślić przy tym należy, iż kluczową rolę w określeniu zakresu tego pojęcia odgrywa orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości oraz Sądu. Z orzecznictwa ww. Instytucji wynika, iż pojęcie przedsiębiorcy powinno być rozumiane bardzo szeroko, obejmuje ono bowiem swym zakresem **wszelkie kategorie podmiotów prowadzących działalność gospodarczą**, niezależnie od ich formy prawnej i źródeł finansowania oraz bez względu na to, czy przepisy krajowe przyznają danemu podmiotowi status przedsiębiorcy¹. Przez działalność gospodarczą należy rozumieć, zgodnie z orzecznictwem sądów Unii Europejskiej, oferowanie towarów i usług na rynku. Pojęcie to dotyczy zarówno działalności produkcyjnej jak i usługowej. Nie jest przy tym istotne występowanie zarobkowego charakteru działalności, w związku z czym działalność gospodarczą, w rozumieniu prawa konkurencji UE, prowadzić mogą także różnorodne podmioty typu non-profit². Przy ocenie charakteru danej działalności sądy UE kierują się możliwością występowania na określonym rynku rzeczywistej lub potencjalnej konkurencji ze strony innych podmiotów.

Mając na uwadze powyższe, w ocenie UOKiK **artystów zawodowych** w zakresie, w jakim prowadzą oni działalność gospodarczą zgodnie z ww. definicją, należy bez wątpienia uznać za **przedsiębiorców**. Natomiast w przypadku **Polskiej Izby Artystów** projekt ustawy (art. 49 ust. 1) wprost wskazuje na możliwość prowadzenia przez nią **działalności gospodarczej**. Określone w projekcie ustawy przychody Polskiej Izby

¹ Np. pkt 19 sprawy C-475/99, Ambulanz Glöckner, [2001] ECR I-8089 oraz pkt 74 połączonych spraw C-180/98 do C-184/98, Pavlov and Others, [2000] ECR I-6451.

² Orzeczenie ETS z dnia 21 września 1999 r. w sprawie Albany, C-67/96.

Artystów oraz Funduszu Wsparcia Artystów Zawodowych stanowią środki publiczne, jak również korzyść ekonomiczną dla danych podmiotów gospodarczych, której nie uzyskalyby one w normalnych warunkach rynkowych. Jednocześnie wsparcie jest przewidziane dla konkretnych podmiotów (artystów zawodowych oraz Polskiej Izby Artystów), a zatem ma ono charakter selektywny.

Jeśli chodzi o przesłankę groźby zakłócenia konkurencji oraz wpływu udzielonego wsparcia na wymianę handlową między państwami członkowskimi, należy zauważyć, że w orzecznictwie Komisji Europejskiej i sądów UE jest ona rozumiana bardzo szeroko. Generalnie w sytuacji, gdy pomoc publiczna wzmocnia pozycję przedsiębiorstwa w porównaniu do innych przedsiębiorstw konkurujących w handlu wewnątrzspółnotowym, zakłada się, iż potencjalnie handel ten został naruszony przez udzielenie pomocy³. Należy ponadto zauważyć, iż zakłócenie konkurencji dotyczy zarówno aktualnie istniejącej konkurencji, jak i zakłóceń w zakresie konkurencji potencjalnej (np. dany środek pomocowy będzie skutkował istotnymi trudnościami w wejściu na rynek dla przedsiębiorstw, które dopiero zechcą w nim uczestniczyć). Należy jednak podkreślić, iż Komisja Europejska co do zasady uznaje, iż przesłanka groźby zakłócenia konkurencji oraz wpływu udzielonego wsparcia na wymianę handlową między państwami członkowskimi jest spełniona (w przypadku gdy spełnione są pozostałe przesłanki), a obalenie tego domniemania wymaga przedstawienia szczegółowego uzasadnienia przez państwo członkowskie. Biorąc pod uwagę szeroką definicję artysty zawodowego zawartą w art. 1 pkt 1-3 projektu ustawy, jak również zakres działalności gospodarczej (działalność badawcza, wydawnicza oraz szkoleniowa), jaka może być prowadzona przez Polską Izbę Artystów, w ocenie UOKiK ww. przesłanka w przedmiotowej sprawie również zostanie spełniona.

Mając na uwadze powyższe wyjaśnienia, należy stwierdzić, że dofinansowanie ze środków publicznych zarówno działalności Polskiej Izby Artystów jak i składek na ubezpieczenie społeczne artystów zawodowych, w zakresie prowadzonej przez nich działalności gospodarczej, stanowiąć będzie pomoc publiczną w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.

W odniesieniu natomiast do konieczności notyfikacji przedmiotowego projektu ustawy Komisji Europejskiej pragnę zauważyć, iż biorąc pod uwagę zakres działalności Polskiej Izby Artystów, jak i potencjalnie niewielkie kwoty dopłat do ubezpieczeń społecznych artystów zawodowych, w ocenie UOKiK w pierwszej kolejności należałoby rozważyć możliwość udzielania przedmiotowego wsparcia na warunkach określonych w:

³ Orzeczenie ETS w sprawie C-730/79 Philip Morris Holland BV przeciwko Komisji.

- art. 53 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014 r., z późn. zm.), który określa warunki wyłączenia z obowiązku notyfikacji pomocy publicznej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego (dopuszcza on zarówno możliwość udzielania pomocy inwestycyjnej, jak i operacyjnej), lub

- rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013 r., z późn. zm.).

W tym celu konieczne byłoby zawarcie w projekcie ustawy odpowiednich warunków udzielania pomocy określonych w ww. rozporządzeniach, bądź też wprowadzenie w nim delegacji do wydania właściwego rozporządzenia, w którym warunki te mogłyby zostać zawarte. W konsekwencji jednak projekt ustawy zwolniony byłby z obowiązku notyfikacji, a tym samym procedura udzielania pomocy została by w znacznym stopniu przyspieszona, jak również uproszczona.

Zwracam się zatem z uprzejmą prośbą o rozważanie możliwości wprowadzenia odpowiednich zmian w projekcie ustawy, których celem byłoby zapewnienie zgodności udzielanego na jej podstawie wsparcia z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 lub rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013.

Z poważaniem,
Tomasz Chróstny
Prezes
Urzędu Ochrony Konkurencji i
Konsumentów
/podpisano elektronicznie/

